

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Újtikos Községi Önkormányzat

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	49
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	69
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	71
1. A HEP IT részletei	71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
Jövőképünk.....	72
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	73
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
3. Megvalósítás	83
3.1 A megvalósítás előkészítése	83
3.2 A megvalósítás folyamata	83
3.3 Monitoring és visszacsatolás	86
3.4 Nyilvánosság	86
3.6 Érvényesülés, módosítás	87
4. Elfogadás módja és dátuma	88

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Újtikos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Újtikos történelme

A Polgártól észak-északkeletre, a borsodi határ közelében fekvő helység viszonylag új település, a XX. század első harmadában a területe még nem volt lakott. Ez időben a Tikos-tanyán és a borockási cselédházakban éltek az emberek. A csillag szerkezetű falu megalapítására az 1930-as országos szociálpolitikai törekvések eredményeként 1938-ban került sor.

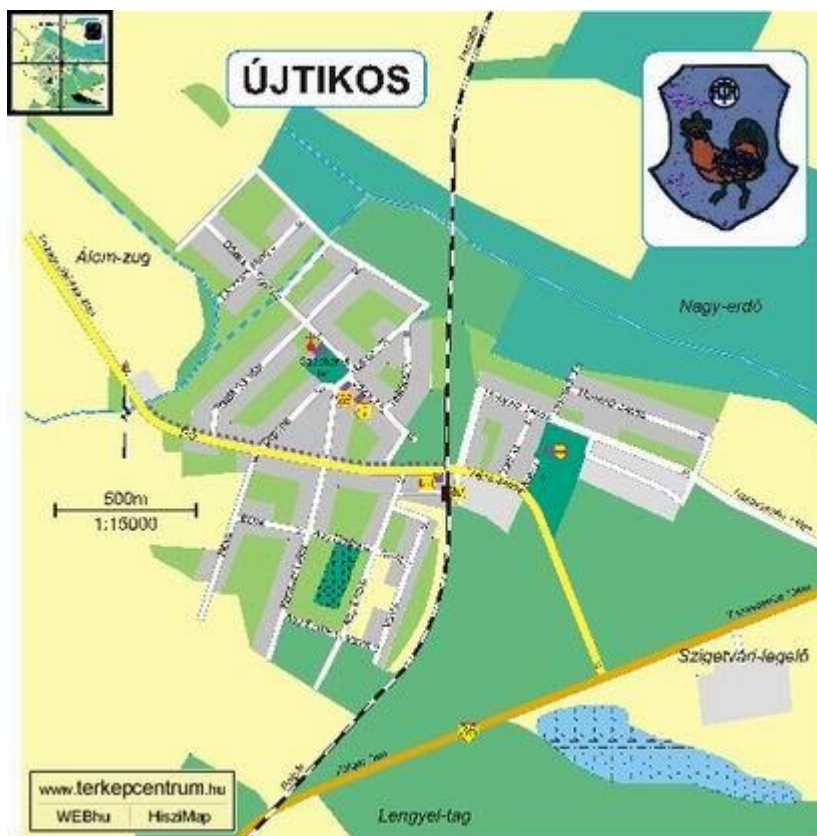
Az Országos Földhivatal megvásárolta az egri káptalantól a Tikos - tanya területét, majd kiosztották a földért jelentkezők között. A földigénylők között voltak Polgáriak, Tiszagyulaháziak, Tiszanagyfalusiak, Újfehértóiak és Egyekiek is. Összesen 116 telepes költözött az egységesen megépített házakba, melyeket különböző cégek emeltek. Az igénylők három kategória szerint részesültek szántóterületben és lakóház - típusban: zsellér (1-3 kh szántó és egyszobás lakás), kistelepes (10-15 kh szántó és egyszobás lakás gazdasági épületekkel), nagytelkes (25-30 kh szántó kétszobás lakással és gazdasági épületekkel). A falu kialakításánál figyelembe vették a föld minőségét, a lapos részeket nem akarták beépíteni, ezért lett a település csillag szerkezetű.

Bár a mai község kétségtelenül új település, több történész szerint előzményei vannak egészen az Árpád-kor vége óta. 1281-ben Tikó-föld az Ug nembeli Miklós fiának, Mikónak a birtoka volt, aki azonban átengedte Ernye bán fiának, István mesternek. Tikóföld 1524-ben mint Borsod vármegyei birtok Pálóczy Antalé, akitől azonban elidegenítették. Az eredetileg Borsod-Abaúj-Zemplénhez tartozó falu 1950-ben lett Hajdú-Bihar vármegye része. Újtikos 1946-tól 1970-ig önálló község

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

volt, akkor Polgárhoz csatolták. 1991-ben szűnt meg ez a kényszerházasság, azóta önálló, fejlődése töretlen, s nagyot lépett az infrastruktúra fejlesztése terén.

Újtikos község neve a Tikos családnévből származik. Ez a régi családnév eléggé elterjedt az egész magyar nyelvterületen, 1452-ben egy oklevélben Tikos Péter (Petrus Thywkus) nevét említik. A családnévek kialakulása előtt személynévként is használták e szót, például 1219-ben: Thycus. A jelentése "tyúkos". Újtikos nevében az új előtag a település fiatal voltára utal, egyben megkülönbözteti az előtag nélküli Somogy vármegyei Tikos falutól. (Forrás: www.ujtikos.hu)

Újtikos település Hajdú-Bihar Vármegye északi részén helyezkedik el. A település a 36-os számú országos főútvonaltól 1 km-re található. Az Újtikos-Tiszadobi országos közút szeli ketté, Polgártól 7, Tiszavasváritól 15 km távolságra fekszik. A települést érintő Ohat-Pusztakócs-Tiszalök közötti vasútvonal 2008-tól megszűnt. A település közigazgatási területe (35,29 km²) tájegységileg a Hortobágyhoz tartozik, kis lejtésű, a tengerszint felett 90- 92 m-es szintmagasságú. A terület mély fekvésű, része a Tisza folyó borsodi árterének. Gyakoriak a nagy kiterjedésű, lapos, belvizes részek is. Talaja sós-szikes talaj, másrészt réti talajok jellemzik a területet. Pusztai és sziki tölgyesek és telepített nyárfaerdők és sziki rétek adják a növényzetet.

Infrastruktúra

A községben 384 db lakás van. A vezetékes ivóvízzel ellátott lakások aránya 90 %, szennyvíz csatornahálózatba bekötött lakások aránya 80-90 %, a vezetékes gázhálózatba bekötött lakásoké 90 %, telefonnal a lakások 90 %-a rendelkezik.

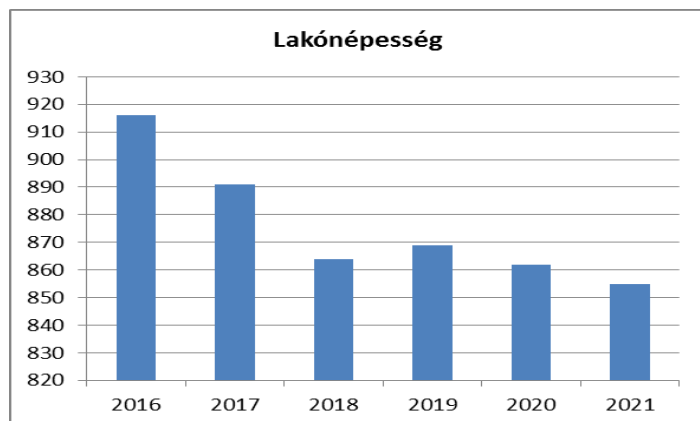
Gazdaság

A térség természeti adottságaiból adódóan Újtikoson jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés 80 %-ban, 20 %-ban állattartás. Főbb termesztett növények: búza, kukorica, napraforgó, árpa, lucerna. Az állattenyésztés juh, szarvasmarha, ló, sertés, bivaly tartásra korlátozódik, 8 nagy és 20 kisebb magángazdálkodó műveli a területeket ill. végzi az állattartást. Ipari tevékenység csak 1 van, egy térbeton burkolat és betonelemgyártó Kft.

Demográfia

1. számú táblázat a lakónépesség alakulása

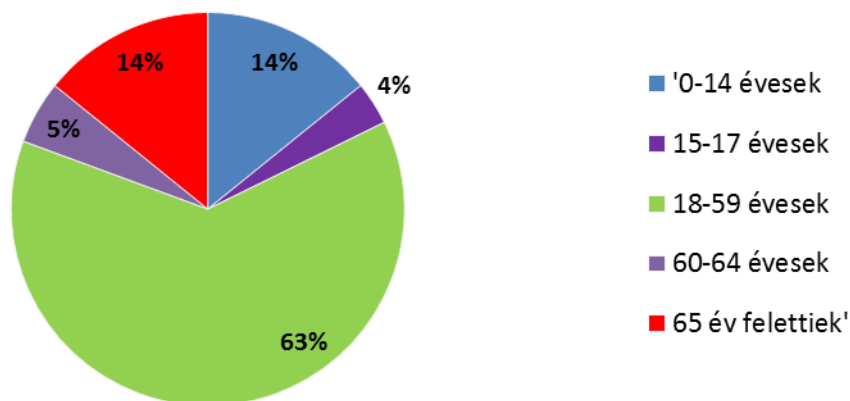
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	916	bázis év
2017	891	97,27%
2018	864	96,97%
2019	869	100,58%
2020	862	99,19%
2021	855	99,19%

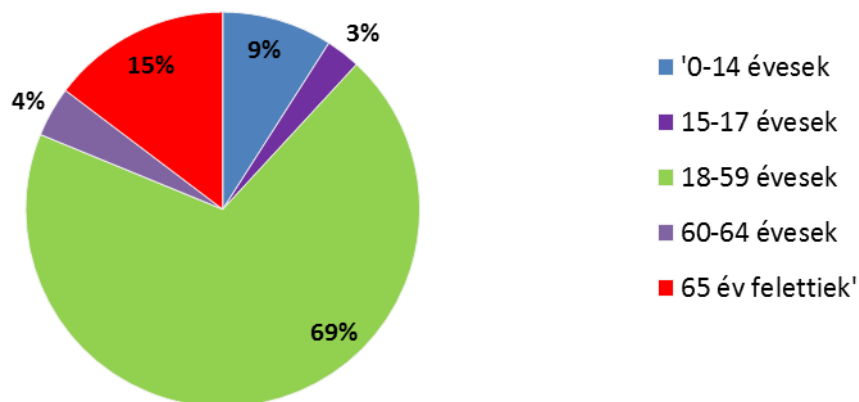
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	423	441	864	48,96%	51,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			22	2,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	60	64	124	6,94%	7,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	20	35	1,74%	2,31%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	266	490	756	30,79%	56,71%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	22	29	51	2,55%	3,36%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	60	104	164	6,94%	12,04%

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

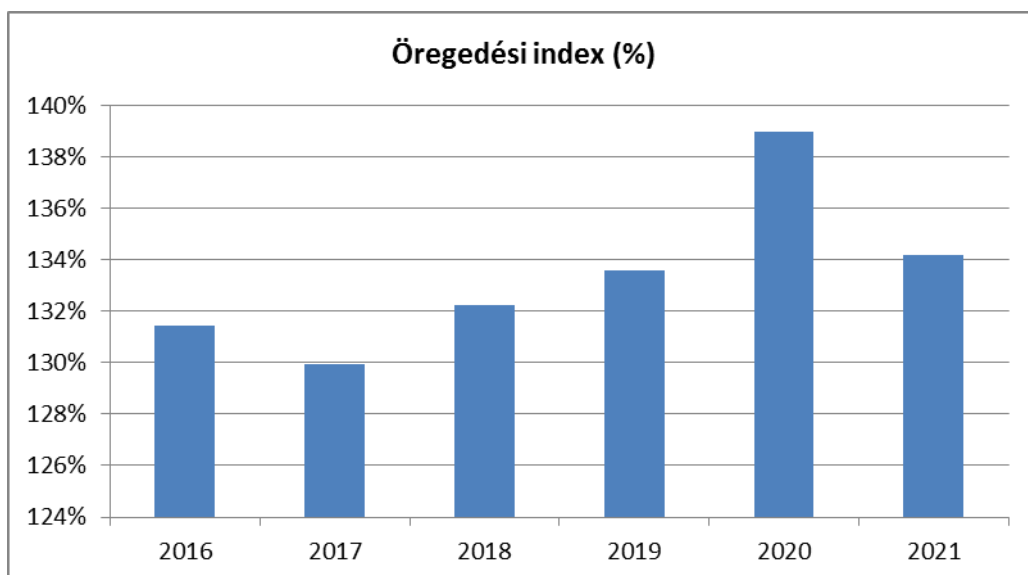
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A fenti táblázatokból megállapítható, hogy a lakónépesség száma csökken.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	163	124	131,45%
2017	165	127	129,92%
2018	164	124	132,26%
2019	167	125	133,60%
2020	164	118	138,98%
2021	161	120	134,17%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy Újtikos népességére mi a jellemző: az index 100 felett van, tehát a 65 év felettiek vannak többen, a település népességszerkezete 2016. óta előregedő. Esélyegyenlőség szempontjából az adatok értelmében az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Ez nem jelenti azt, hogy a gyermekek ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-4,74
2017	7,18
2018	-20,71

2019	16,07
2020	-23,85
2021	-2,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön az elvándorlás jellemző. A fiatalok a nagy városokban tanulnak tovább, így munkahelyet azokban, illetve azon városok környékén keresnek.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-13,04
2017	-8,37
2018	-14,62
2019	-9,89
2020	-8,79
2021	-11,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok azt mutatják, hogy az élve születések száma kevesebb, mint a halálozások száma, minden évben negatív. Magával vonja a lakónépesség csökkenését.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Újtikos továbbra is olyan település maradjon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Újtikos település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv

megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- költségvetési koncepció

- a közfoglalkoztatás keretében különös hangsúlyt fektetünk a nők, a csökkent munkaképességűek és az anyagilag hátrányos helyzetben élők előnyben részesítésére
- a pályázatok készítése során, az esélyegyenlőség biztosítása a legfontosabb tartalmi elemek között jelenik meg

- a gazdasági program

- a gazdasági programunkban, szintén kiemelt cél, hogy a közintézményeink mindenki számára egyformán elérhetőek legyenek, akadálymentesek legyenek

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal illetve a Hajdúnánással és Tiszagyulaházával közösen létrehozandó szociális intézményi társulás kapcsán egyaránt vizsgáljuk az esélyegyenlőségi megfeleléseket és szükség esetén visszacsatolást követően beavatkozunk folyamatainkba és kiigazítjuk szabályozásainkat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi programunk elkészítéséhez a 2/2012 EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelően, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisban található adatokat valamint helyi nyilvántartásokból összegyűjtött adatokat vettük első sorban figyelembe.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Napjainkban a gyerekek is azzá váltak, egyre többen tartoznak a mélyszegények közé. Szegénységben nincs mindenkinek elfogadható definíciója. Egyre több településen jellemző. Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében találhatók; Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a Sajó és a Bodroghöz közöti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében. Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, Hajdú-Bihar vármegye részei. Társadalmilag és gazdaságilag elszigetelve élnek. A mélyszegénységből való kitörés, nagyon nehéz. Azoknak a településeknek a száma és aránya, ahol a mélyszegénységben élő családok a helyi társadalom többségi csoportját alkotják, megháromszorozódott az elmúlt évtizedben.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

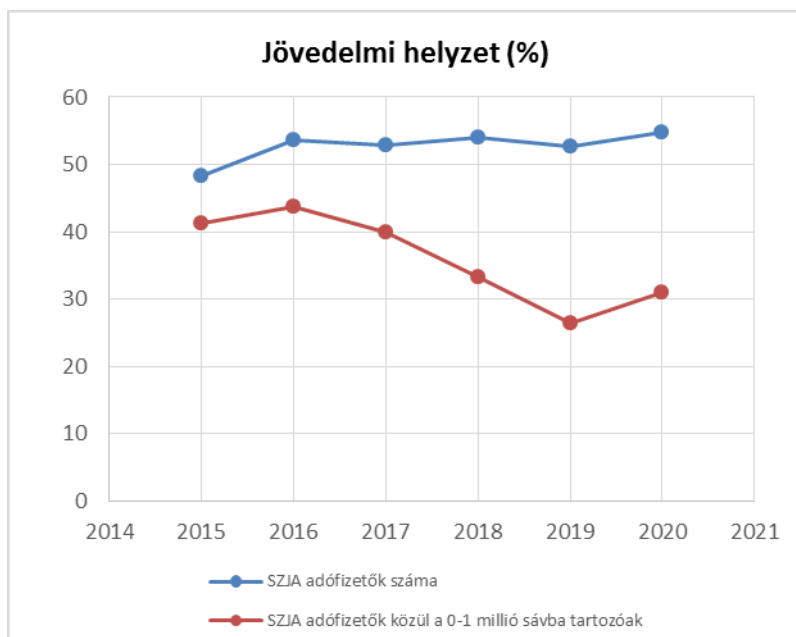
2020. decemberében Hajdú-Bihar vármegyében a bruttó átlagkereset 403.600 forint volt, 9,73 százalékkal több mint egy évvel korábban. 2019. január-decemberben a bruttó átlagkereset 367.800 forint, a nettó átlagkereset 268.400 forint volt. A múlt év tizenkét hónapjában a bruttó és a nettó keresetek átlagosan 10,6 százalékkal nőttek az előző évhez viszonyítva. Hajdú-Bihar vármegyében a keresetek jelentősen elmaradtak az országos átlagtól. A bruttó fizetés a vármegyében 45 ezer forinttal marad el az országos átlagtól. Forrás : Központi Statisztikai Hivatal (KSH).

Önkormányzatunknak nem állnak rendelkezésére, arra vonatkozóan adatai, hogy Újtikos településen a lakosok milyen bruttó jövedelemmel rendelkeznek. Azonban Újtikos Község Önkormányzata 2020. évben az 1993. évi III. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján összesen több mint 13 családnak nyújtott lakásfenntartási támogatást. Lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71.250 Ft). Újtikoson hozzávetőlegesen 328 család van, 30 %-ának az egy főre eső jövedelme nem éri el a 71. 250 Ft-ot.

Önkormányzatunknál a lakosok által meg nem fizetett adónemek összegei, az évek óta húzódó hátralékok összegei is jelentősek. Ezekből, az adatokból megállapítható, hogy Újtikos község jövedelmi, vagyoni helyzete az elszegényedést mutatja.

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	48,25	41,18
2016	53,54	43,82
2017	52,94	39,96
2018	54,05	33,19
2019	52,75	26,46
2020	54,76	30,93

Forrás: TeIR, KSH Tstar

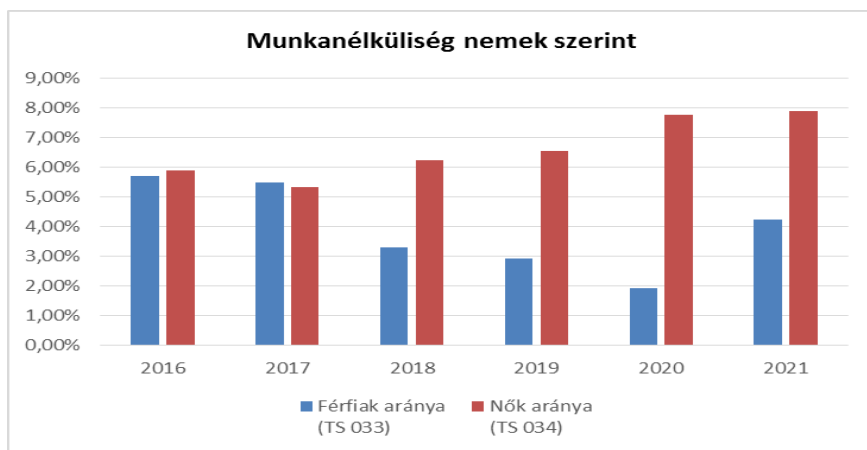
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

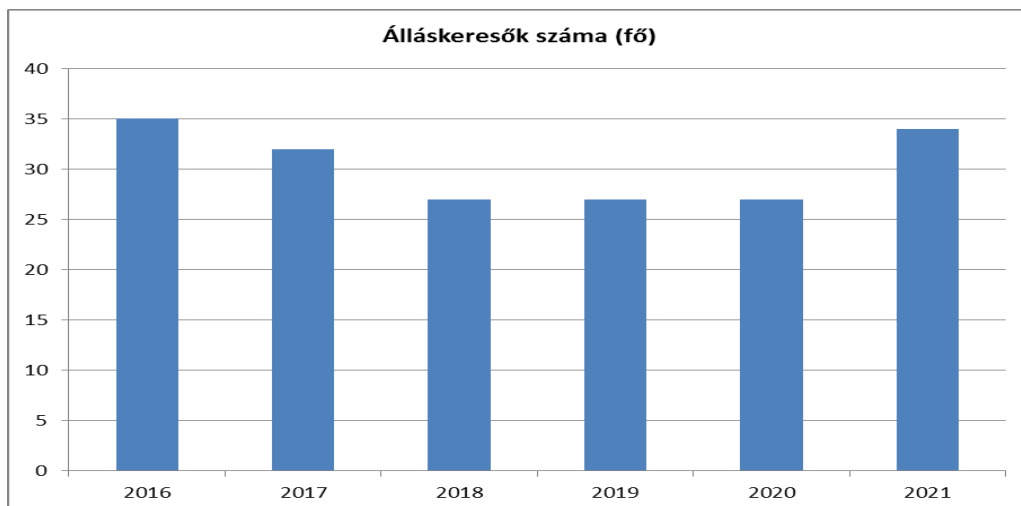
3.2. 1. számú táblázat – Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	5,70%	5,90%	5,80%
2017	5,47%	5,34%	5,41%
2018	3,30%	6,23%	4,77%
2019	2,93%	6,55%	4,74%
2020	1,94%	7,75%	4,85%
2021	4,23%	7,87%	6,05%

3.2.2. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

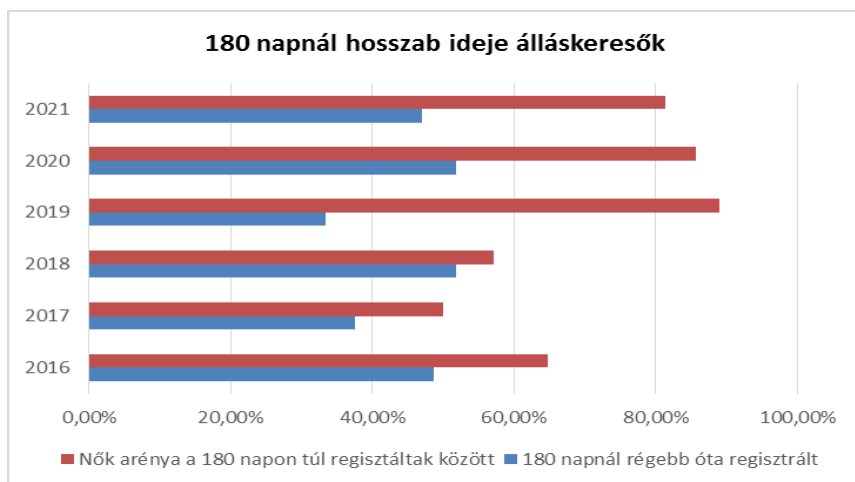
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	35	32	27	27	27	34
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	6,00	3,00	2,00	2,00	5,00
	%	11,43%	18,75%	11,11%	7,41%	7,41%	14,71%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	2,00	0,00	1,00	3,00	4,00
	%	14,29%	6,25%	0,00%	3,70%	11,11%	11,76%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	3,00	1,00	2,00	2,00	0,00
	%	11,43%	9,38%	3,70%	7,41%	7,41%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	4,00	5,00	2,00	1,00	3,00
	%	5,71%	12,50%	18,52%	7,41%	3,70%	8,82%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	4,00	4,00	1,00	6,00	6,00
	%	8,57%	12,50%	14,81%	3,70%	22,22%	17,65%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	5,00	4,00	6,00	4,00	2,00
	%	17,14%	15,63%	14,81%	22,22%	14,81%	5,88%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	0,00	1,00	2,00	0,00	1,00
	%	8,57%	0,00%	3,70%	7,41%	0,00%	2,94%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	2,00	2,00	0,00	4,00
	%	2,86%	3,13%	7,41%	7,41%	0,00%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	2,00	3,00	4,00	2,00	1,00
	%	17,14%	6,25%	11,11%	14,81%	7,41%	2,94%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	5,00	4,00	5,00	7,00	8,00
	%	2,86%	15,63%	14,81%	18,52%	25,93%	23,53%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

3.2.3. számú tábla – A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	48,57%	64,71%
2017	37,50%	50,00%
2018	51,85%	57,14%
2019	33,33%	88,89%
2020	51,85%	85,71%
2021	47,06%	81,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

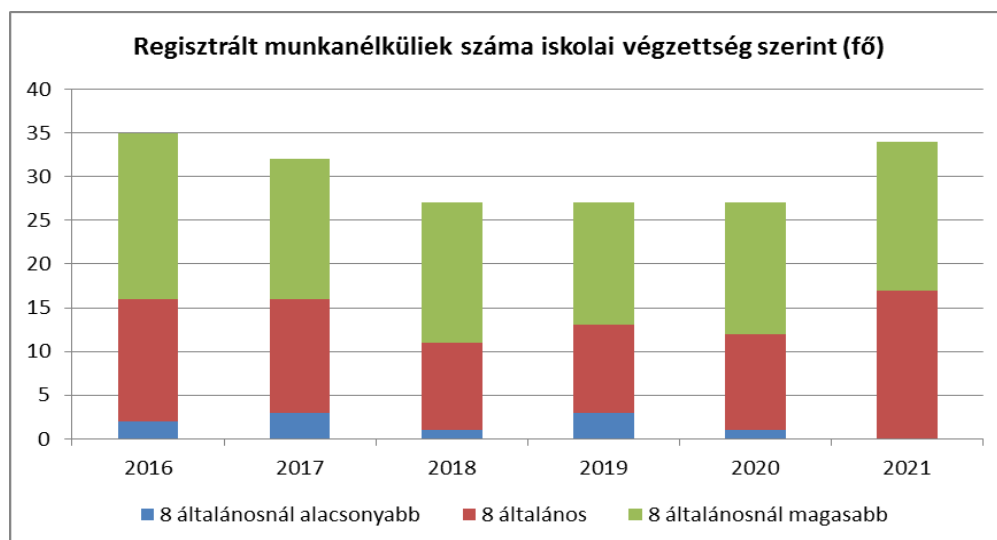
A táblázatokból megállapítható, hogy az álláskereső nők aránya sokkal nagyobb, mint a férfiaké.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	35	2	5,71%	14	40,00%	19	54,29%
2017	32	3	9,38%	13	40,63%	16	50,00%
2018	27	1	3,70%	10	37,04%	16	59,26%
2019	27	3	11,11%	10	37,04%	14	51,85%
2020	27	1	3,70%	11	40,74%	15	55,56%
2021	34	0	0,00%	17	50,00%	17	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

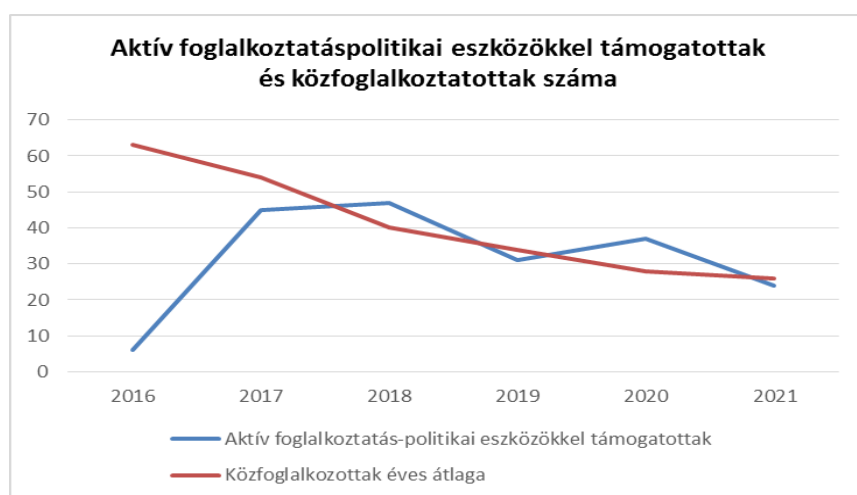
A táblázatból látható, hogy a lakosság fele rendelkezik 8 általános iskolai végzettséggel. Egyre többen tanulnak tovább és szereznek magasabb iskolai végzettséget.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A helyi munkaerő foglalkoztatásában nagy szerepe van az önkormányzat közfoglalkoztatási programjainak. Az önkormányzat minden évben igyekszik minél több munkanélkülit foglalkoztatni.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	6	63
2017	45	54
2018	47	40
2019	31	34
2020	37	28
2021	24	26
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel igyekszik a foglalkoztatásokat, elhelyezkedéseket támogatni. (pl: képzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása, stb.)

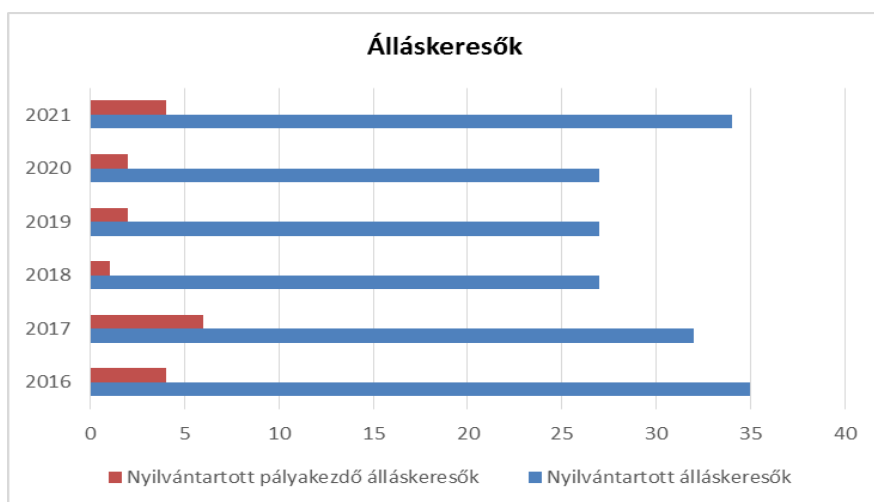
A településen az önkormányzati közfoglalkoztatáson kívül az Agro-Nyak Kft., a helyi boltok, posta, önkormányzat, iskola, óvoda, magán vállalkozások biztosítanak munkalehetőséget a helybéli lakosoknak. Az Újtikosai aktív körű lakosok nagy részét Tiszaújvárosban a MOL Nyrt. és a Jabil foglalkoztatja. Újtikostól Tiszaújváros 20 km-re található, a közlekedés busszal megoldható.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	35	4
2017	32	6
2018	27	1
2019	27	2
2020	27	2
2021	34	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások a településen nem találhatóak, a vonzáskörzetekről adatokkal nem rendelkezünk.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben lehetőséget biztosít közfoglalkoztatás keretében történő munkafelajánlással.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Foglalkoztatási diszkrimináció a községben nincs.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Számítógép használatának elsajátítása, digitális kompetenciák fejlesztése a helyi művelődési házban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

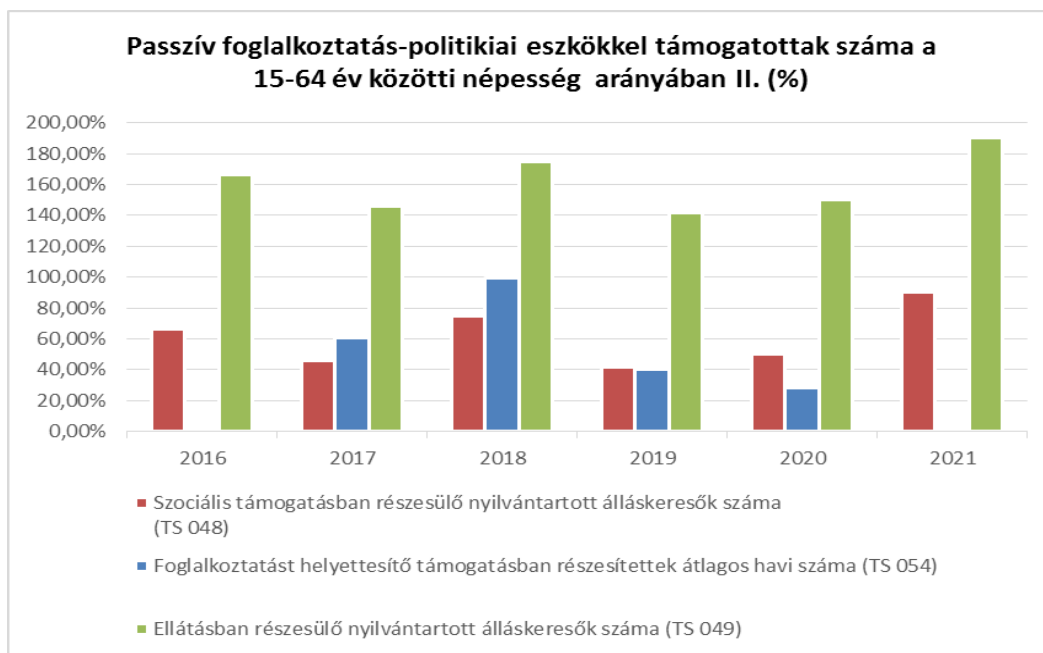
Szociális helyzet mutatói, szociális támogatások, szolgáltatások a szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	12	1,91%	20	166,67%
2017	13	2,17%	19	146,15%
2018	8	1,39%	14	175,00%
2019	12	2,08%	17	141,67%
2020	12	2,07%	18	150,00%
2021	10	1,74%	19	190,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	8	66,67%	#NÉV?	-	20	166,67%
2017	6	46,15%	8	60,38%	19	146,15%
2018	6	75,00%	8	99,13%	14	175,00%
2019	5	41,67%	5	40,50%	17	141,67%
2020	6	50,00%	3	28,50%	18	150,00%
2021	9	90,00%	#NÉV?	-	19	190,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	1
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

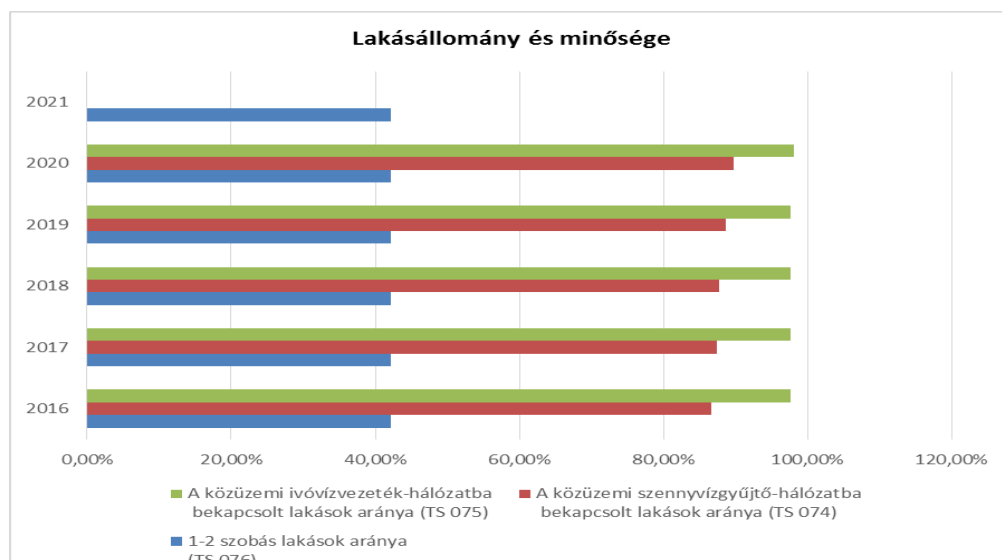
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	382	0	0	42,15%	86,65%	97,64%
2017	382	0	0	42,15%	87,43%	97,64%
2018	382	0	0	42,15%	87,70%	97,64%
2019	382	0	0	42,15%	88,74%	97,64%
2020	382	0	0	42,15%	89,79%	98,17%
2021	382	0	0	42,15%	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A Község lakásállománya 2008-2021 között állandónak mondható, lakásállomány növekedés nem figyelhető meg.

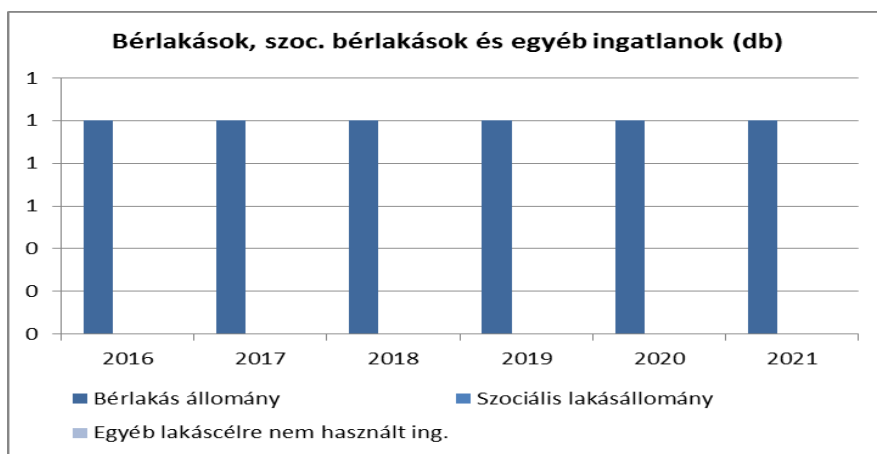
a) bérlakás-állomány

Újtikos Község Önkormányzata egy bérlakással rendelkezik, mely teljes mértékben megfelelő lakhatási körülményeket biztosít.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	382	0	1	0	0	0	0
2017	382	0	1	0	0	0	0
2018	382	0	1	0	0	0	0
2019	382	0	1	0	0	0	0
2020	382	0	1	0	0	0	0
2021	382	0	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A település szociális lakásállománnyal nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

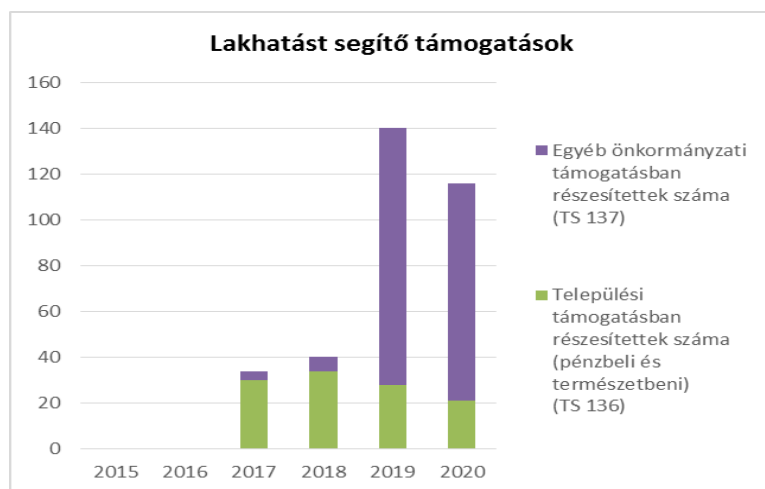
Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a település tulajdonában.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	30	4
2018	34	6
2019	28	112
2020	21	95

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Újtikos Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2011.(II.28.) sz. önkormányzati rendelete a lakáscélú támogatásról, e rendelet alapján első lakástulajdon megszerzéséhez támogatásban részesíthetők azok az Újtikos közigazgatási területén lakást vásárolni vagy építeni szándékozó nagykorú magyar állampolgárok, tartózkodásra jogosító személyi azonosító igazolvánnyal vagy letelepedési engedéllyel rendelkező, továbbá a magyar hatóságok által menekültként elismert fiatal házások, élettársak, gyermeküket egyedül nevelő, illetve egyedül álló személy(ek) – továbbiakban: igénylő (k) -:

- akinek, vagy házastársának, élettársának, kiskorú gyermekének, vele együttköltöző családtagjainak Újtikos Község területén lakástulajdona, állandó lakáshasználati joga nincs és 5 éven belül nem volt és
- aki a kérelem benyújtásának időpontjában – házastársi és élettársi kapcsolat esetén legalább az egyik fél – a 40. életévét még nem töltötte be és
- aki, vagy házastárs, élettársi kapcsolat esetén legalább egyikük
 - bejelentett újtikos lakóhellyel vagy,
 - újtikos tartózkodási hellyel rendelkezik.

Ezen kívül a szociálisan rászoruló egyéneknek lehetőségük van lakásfenntartási támogatás igénylésére.

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságára vonatkozóan nincsenek adataink.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Újtikos településen külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nem találhatók.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a)* a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b)* a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c)* a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Az a,b és c pontok tekintetében Újtikos településen telepek, szegregátumok nem találhatók.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény 8§ (4) bekezdése önkormányzatok számára

kötelező feladatként előírja az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást.

Ennek keretében a

- Háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátást
- A fogorvosi alapellátást
- Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást
- A védőnői ellátást
- Az iskola-egészségügyi ellátást köteles biztosítani.

A településen egy orvosi rendelő van.

A községben egy betöltött orvosi praxis van.

Az iskolaorvosi feladatokat is a háziorvos látja el.

A rendelési idő:

Kedd:	13.00-17.00
Csütörtök:	8.00-11.00
Péntek:	8.00-11.00

A rendelő címe:

4096 Újtikos, Széchenyi tér 12.

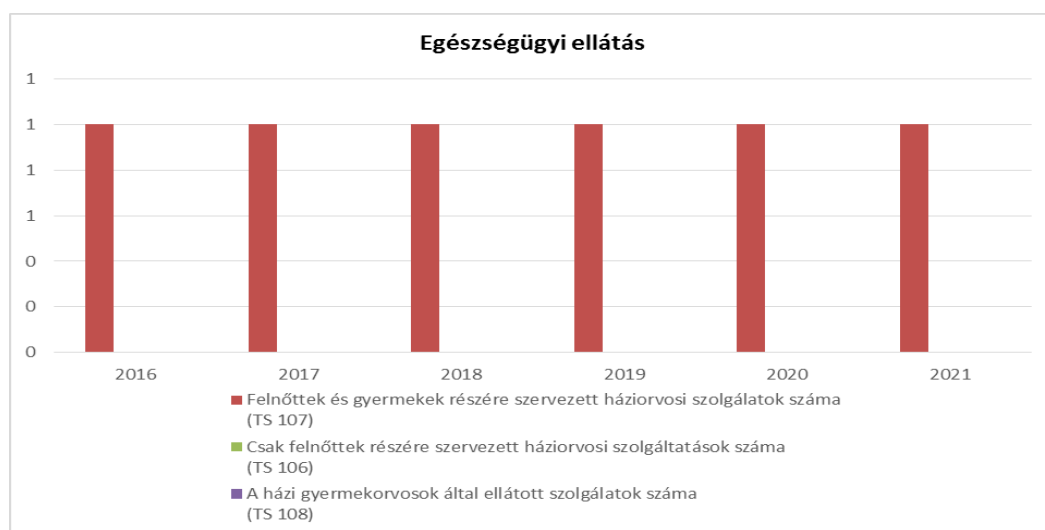
A Községben gyógyszertár működik. A fogorvosi praxis területén 2018. évelején jelentős változás következett be a korábbi évekhez képest. Az ellátás helyben történik, melyet a Civis –Tech Bt. működtet.

Az egészségügyi szakellátást a településtől 9 km-re lévő Polgár városában, a Pétegisz Nonprofit Zrt. látja el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	n.a
2017	1	0	0	1	26	2
2018	1	0	0	1	18	1
2019	1	0	0	1	17	2
2020	1	0	0	1	14	0
2021	1	0	0	1	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférést a Községtől 9 km-re lévő Polgár városában, a Pétegisz Nonprofit Zrt. látja el. Évi egy alkalommal a Debreceni Egyetem Kenézy Gyula

Egyetemi Kórház tüdőszűrő vizsgálatot lát el kötelező jelleggel. A Vöröskereszt évente több alkalommal rendez véradást, mely során kiszűrhetőek a véradásra nem megfelelő donorok.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférést a Községtől 9 km-re lévő Polgár városában, a Pétegisz Nonprofit Zrt. látja el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Napjainkban nagyon sok szó esik az egészséges táplálkozásról, amit nem könnyű megvalósítani.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Újtikos település rendelkezik egy foci pályával és egy kosárlabda pályával. A Gyermeknap és a Tésztafesztivállal egybe kötött falunap során lehetőség adódik a gyerekek és felnőttek részére különböző sportprogramok (labdajátékok, íjászat, lovaglás) kipróbálására.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás működik. A szociális étkeztetést a Nagykonyha Kft. látja el, a házi segítségnyújtást pedig közvetlenül Újtikos Községi Önkormányzat látja el. A családsegítést az önkormányzat Folyással, Tiszagyulaházával és Hajdúnánással közösen, társulás keretében látja el.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Újtikos településen nem elérhető a drogprevenciós szolgáltatás.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem fordult elő

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációról a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül adatokkal nem rendelkezünk

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	5 940
2021	66 150

Forrás: Önkormányzati adat

2020-ban kötött megállapodást az önkormányzat a Nagykonyha Kft - vel. Mindenki aki kéri napi egy adag meleg ételt kap ingyen.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)

db	van/nincs	db	db
1	0	224	1

A közösségi élet színterei az iskola, óvoda, művelődési ház, ifjúsági klub, játszótér, ahol megszervezésre kerül farsang, a nemzeti ünnepek, gyermeknap, térsztafesztivállal egybe kötött falunap, nyugdíjasok karácsonyi ünnepe, idősek napja.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek rendezvényeit bárki látogathatja érdeklődési körének megfelelően. Nem jellemzőek a rendezvényeken az atrocitások, a viták. A közösségi együttélésre főleg a nyugodt légkör a jellemző.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Újtikoson működik egy civil szervezet az Újtikosért Alapítvány, melyet az emberek adójuk 1 %-val támogathatnak. Az Alapítvány az így összegyűlt felajánlásokból az Újtikoson tartott rendezvényekben közreműködik.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Újtikos településen nem él nemzetiségi kisebbség.

e) helyi lakossági önszerveződések

Újtikosért Alapítvány, Pásztortűz Egyesület, Polgárőr Egyesület, Borockás Néptánc Egyesület, Játikosok, Tésztaklub, Baba-Mama Társaság

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Újtikoson nem működik roma kisebbségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása
Munkanélküliek száma magas	Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás, tájékoztatás, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Már születésünk és talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban vagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelvnek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	423	441	864	48,96%	51,04%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			22	2,55%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	60	64	124	6,94%	7,41%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	15	20	35	1,74%	2,31%
Forrás: TelR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a kormányhivatal gyámhivatala tartja nyilván. A gyámhivatala védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A gyámhivatal - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a gyermek veszélyeztetett és ezt az alapellátások önkéntes igénybevételével nem lehet megszüntetni, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a jegyző védelembe veszi. A gyermekjóléti szolgálat családgondozójával való együttműködésre a gyermek és a szülő, csak védelembe vétel elrendelése esetén kötelezhető!

Védelembe vétel esetén a gyámhatóság családgondozót rendel ki, aki feladatát egyéni gondozási-nevelési terv alapján látja el. A védelembe vétel felülvizsgálata évente kötelező, vagy a szülő, illetve családgondozó kérelmére bármikor. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

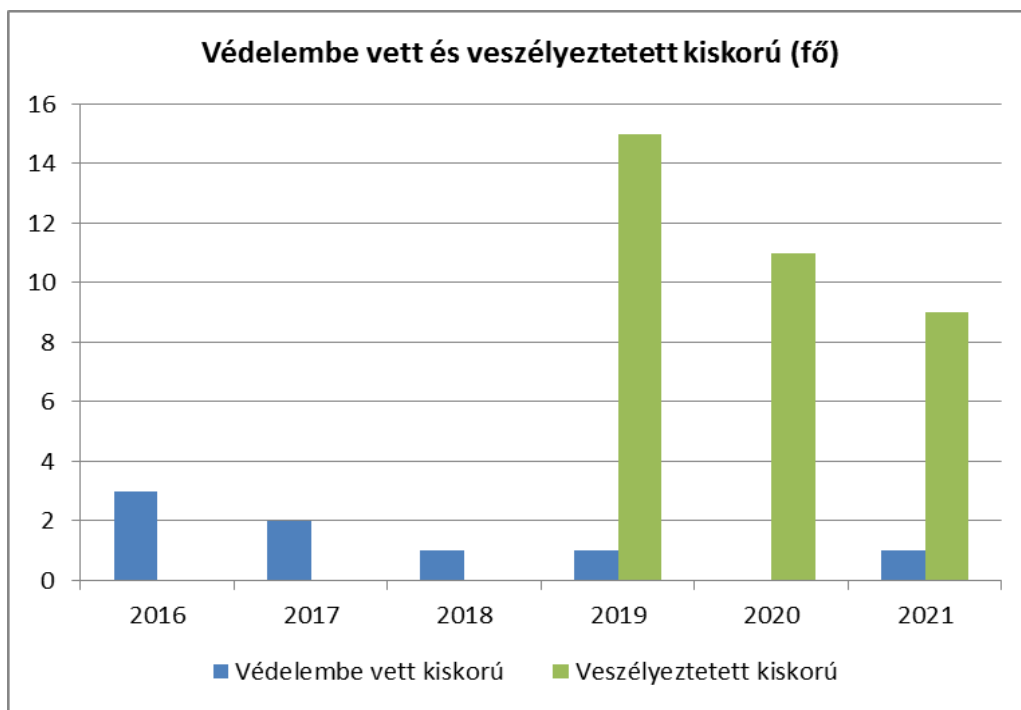
Az intézkedés célja: a gyermek családban történő nevelkedésének folyamatos segítése, az ellátásának megszervezése, segítése, a szülői nevelés kontrollja, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése.

A védelemben vétel elrendelésének oka változó: - egyre gyakoribb a tankötelezettség megszegése, csavargás a kiskorú kifogásolható viselkedése.

A korábbi évekhez képest csökken a védelemben vett gyermekek száma. Veszélyeztetett kiskorú gyermekek pedig nincsenek a településünkön.

Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	n.a
2017	2	n.a
2018	1	n.a
2019	1	15
2020	0	11
2021	1	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény

b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll)

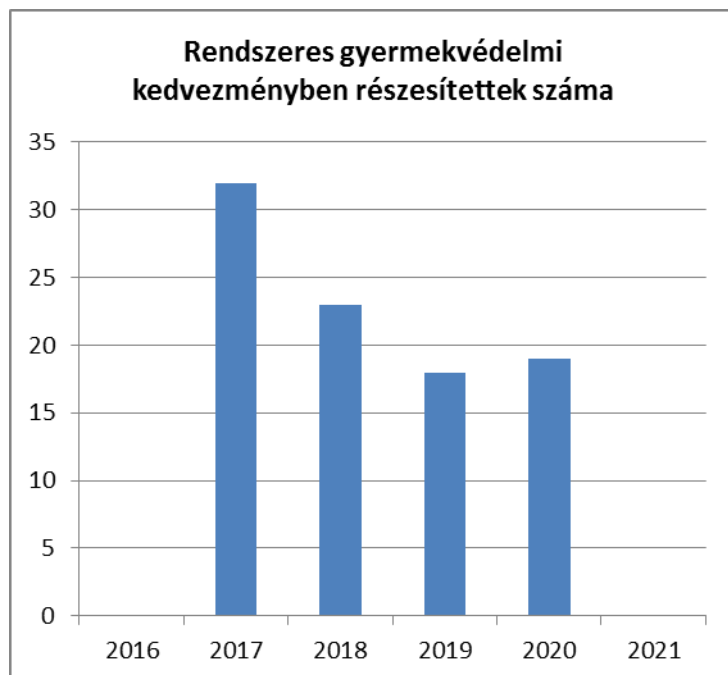
c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja biztosított.

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a
2017	32
2018	23
2019	18
2020	19

2021	n.a
------	-----

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája:

- a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény
- b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll)
- c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

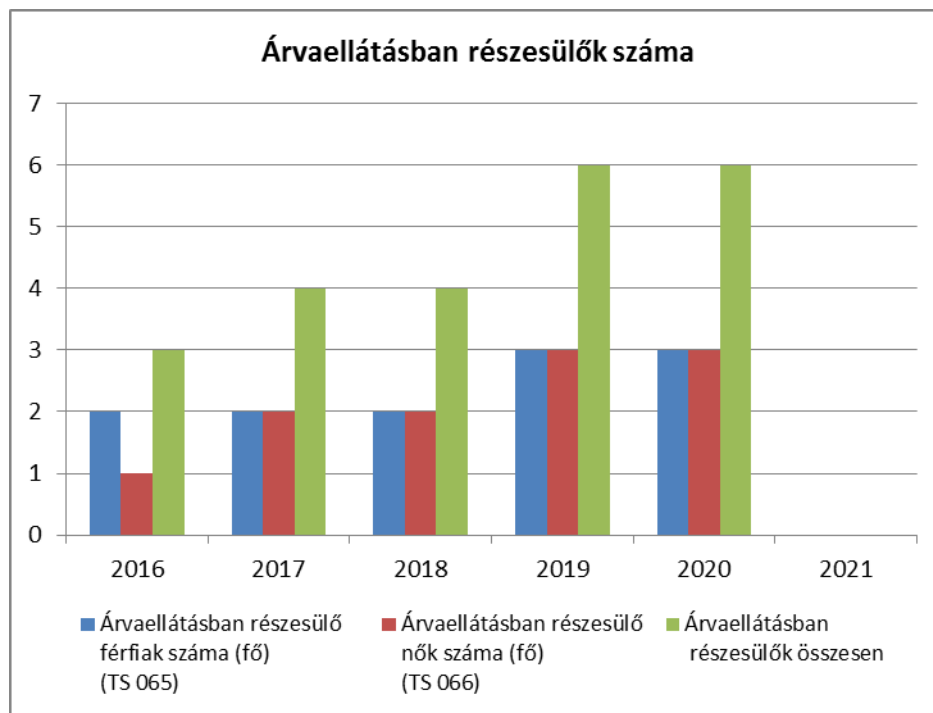
Az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja biztosított.

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	1	3
2017	2	2	4
2018	2	2	4
2019	3	3	6
2020	3	3	6

2021	n.a	n.a	n.a
------	-----	-----	-----

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermek jogán járó helyi juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Rászorultsági étkezési támogatásként 100 %-os térítésmentesség adható, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, illetve nevelésbe vették; ha a család egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér járulékokkal csökkentett összegének a 130 %-át. 50%-os támogatásban kell részesíteni, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül; ha 3, vagy több gyermekes családban él, feltéve, hogy nem ingyenes étkeztetésben részesül, illetve tartósan beteg, fogyatékos.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Újtikos településen nincs külföldi állampolgárságú gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Újtikos településen nincs külföldi állampolgárságú család és gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, teleszerű lakókörnyezet nincs Újtikoson.

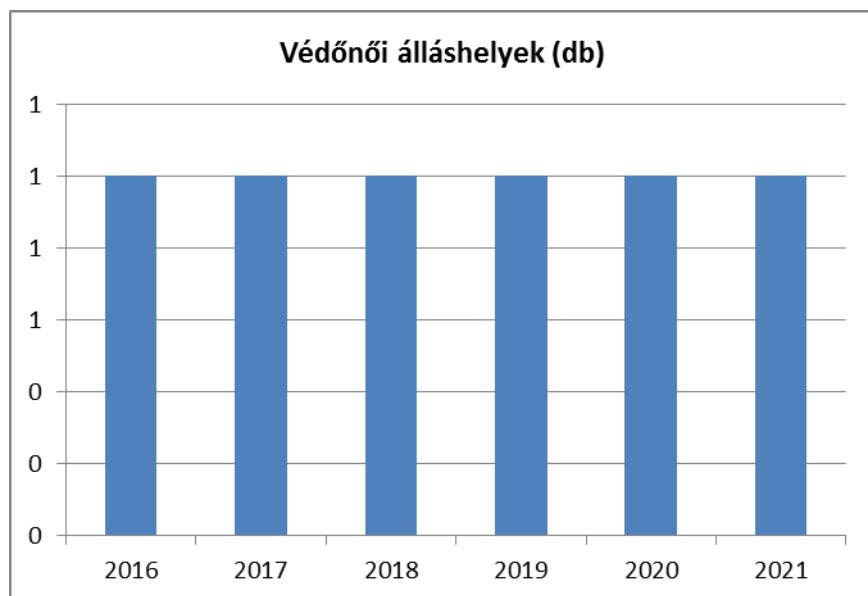
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

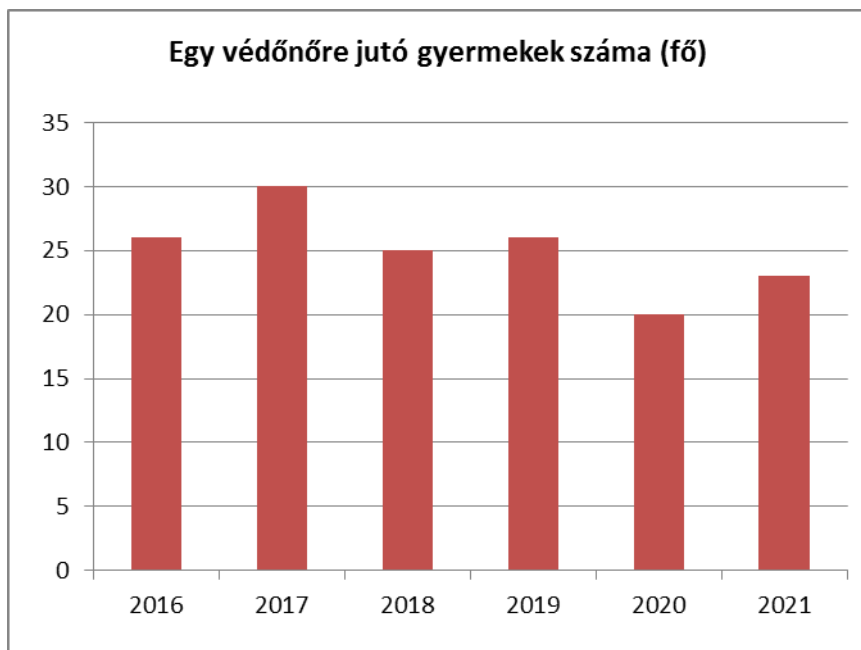
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Újtikos és Tiszagyulaháza községek tekintetében egy védőnő látja el a feladatokat helyben, betöltetlen védőnői státusz nincs.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	26	26
2017	1	30	30
2018	1	25	25
2019	1	26	26
2020	1	20	20
2021	1	23	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre. Újtikoson és Tiszagyulaházán minden gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz. Átlagosan 50 gyerek jut a védőnőre Újtikos és Tiszagyulaháza tekintetében.

A védőnői gondozás formái:

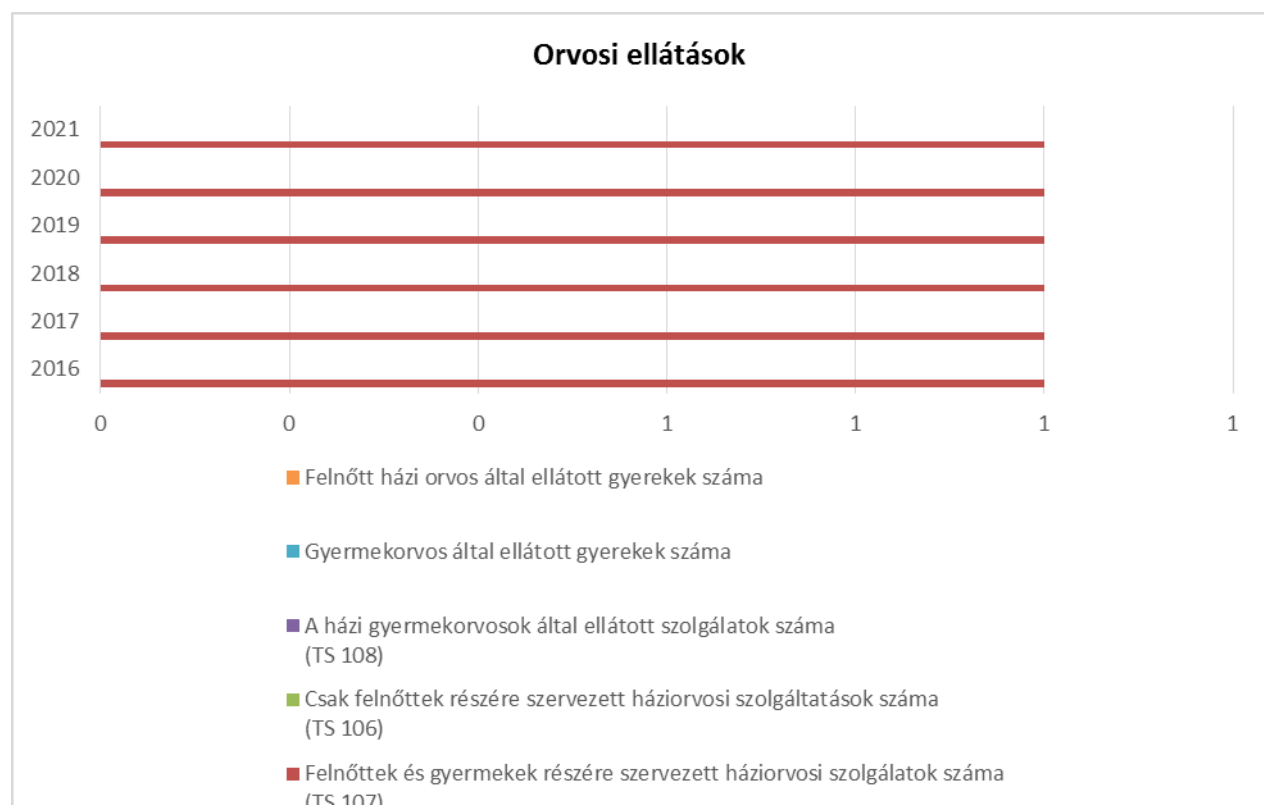
- Családlátogatás
- Önálló védőnői tanácsadás
- Tanácsadás orvossal
- Fogadóóra tartása
- Nővédelem
- Egészségnevelés
 - családlátogatás során
 - a védőnői tanácsadóban
 - oktatási intézményekben (iskola, óvoda)
 - egészségfejlesztés közösségi szinten

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Községünkben külön gyermekorvos nincs, a háziorvos látja el ezt a feladatot. A legközelebbi gyermek szakorvosi ellátást a településtől 9 km-re lévő Polgár városában, a Pétegisz Nonprofit Zrt. látja el.

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	n.a.
2017	1	0	0	0	n.a.
2018	1	0	0	0	n.a.
2019	1	0	0	0	n.a.
2020	1	0	0	0	n.a.
2021	1	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korú gyermeknél egészségügyi, oktatási problémák nem jelentkeztek. Szociális téren kb. 3-4 családnál a nehéz anyagi helyzet jelent gondot.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Hajdúnánás Város Önkormányzatának Család és Gyermejjóléti Szolgálat a társulás keretében látja el a feladatot. Hajdúnánáson van a központ és Újtikos, Tiszagyulaháza és Folyás települések tartoznak a társulásba.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön nem működik bölcsőde.

f) gyermekvédelem;

Községünkben működik gyermekjóléti szolgálat, amely a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek a felhasználásával szolgálja, a gyermekek családban történő nevelésének elősegítését.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Hajdúnánás – Folyás - Tiszagyulaháza - Újtikos Szociális és Gyermekjóléti Önkormányzati Társulás nyújtja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésére, a krízishelyzet megszüntetésére valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatást.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen az önkormányzat, az iskola, óvoda, civil szervezetek szerveznek a gyermekek részére programokat. A Művelődési Házban Kölyök Klub működik. A Klubban a gyermekek kézügyességi feladatokkal foglalkoznak, verseket tanulnak, illetve az érdeklődési körükbe tartozó tevékenységeket folytatnak a szabadidő hasznos eltöltésére. A Gyermeknap alkalmával lehetőség nyílik több sport kipróbálására (különböző labdajátékok, lovaglás, íjászat). A gyerekek szabadidejüket a Játsszótéren, kosárlabdapályán és focipályán töltik el szívesen.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A nyári ingyenes étkeztetést igénybevevők száma változó. Az óvodában minden gyermek ingyen étkezik. Az általános iskolában 1-4. évfolyam tanul, minden gyermek számára biztosítva van az étkezés, ezt a szülő dönti el, hogy napi 1 meleg ételt kér e gyermekének. Hétfégi étkezésre nincs lehetőség településünkön.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön minden nyáron táborokat szerveznek a civil szervezetek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem észlelhető

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Ingyenes étkezés biztosítása az óvodás gyermekek, valamint ingyenes, illetve 50 %-os étkezés biztosítása az iskolás gyermekek számára.

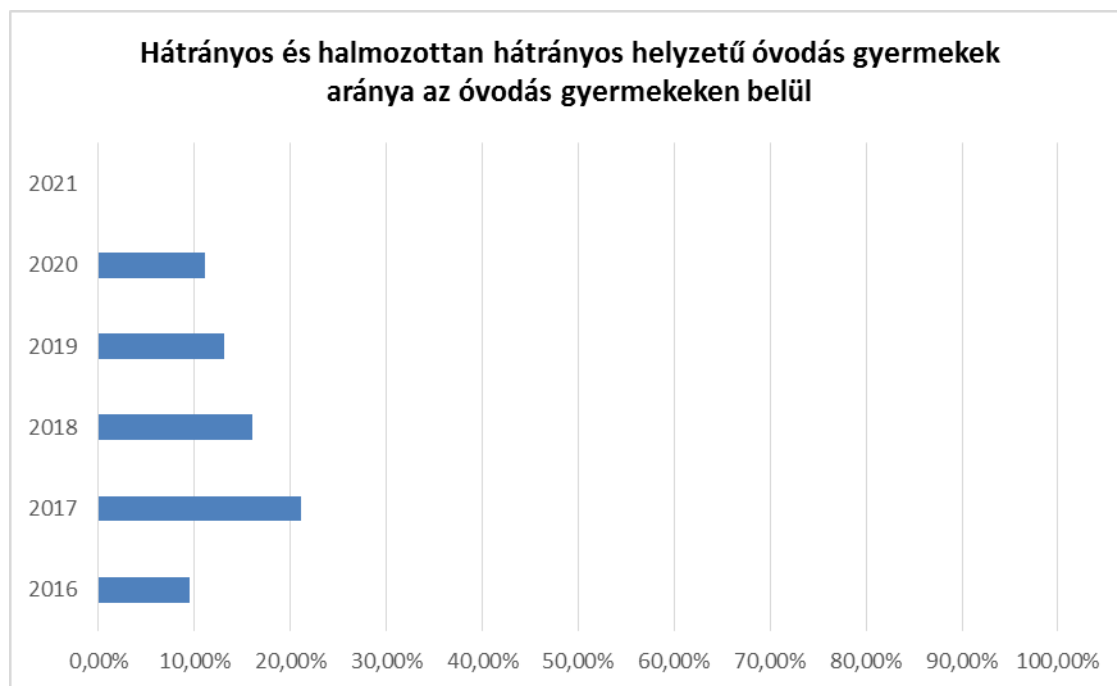
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
----	---	--	---

	Fő	Fő	%
2016	21	2	9,52%
2017	19	4	21,05%
2018	25	4	16,00%
2019	23	3	13,04%
2020	18	2	11,11%
2021	18	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Újtikos Községben egy óvoda, és egy általános iskola van a gyermekek/tanulók napközbeni ellátásának biztosítása érdekében. Az óvodát a település egyedül, önállóan működteti. Az iskola állami fenntartásban működik.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

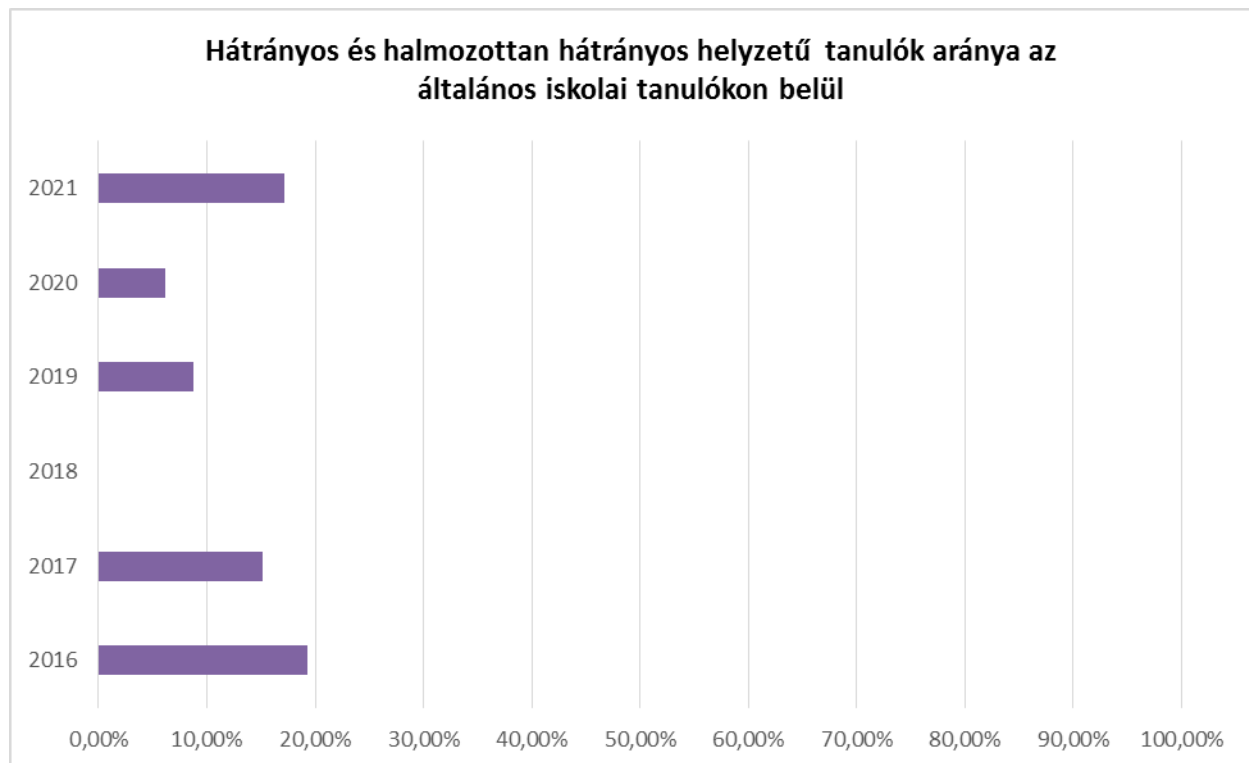
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
----	--	--	--

	Fő	Fő	%
2016	174	17	19,32%
2017	176	13	15,12%
2018	176	0	0,00%
2019	166	7	8,75%
2020	162	6	6,19%
2021	172	10	17,20%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2019	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2021	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	5	26
2017	8	5
2018	17	0
2019	10	0
2020	12	0
2021	9	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

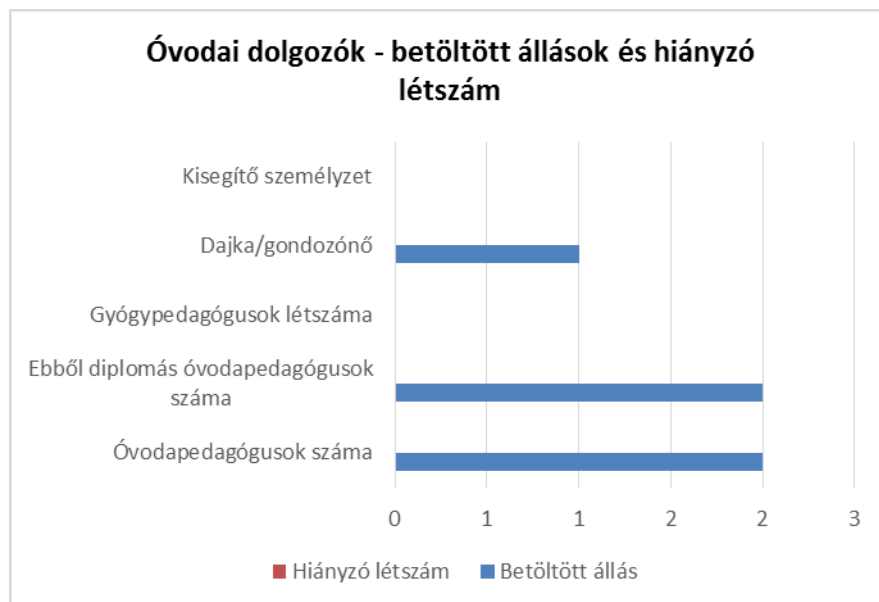

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolában egy gyógypedagógus és egy fejlesztő pedagógus van.

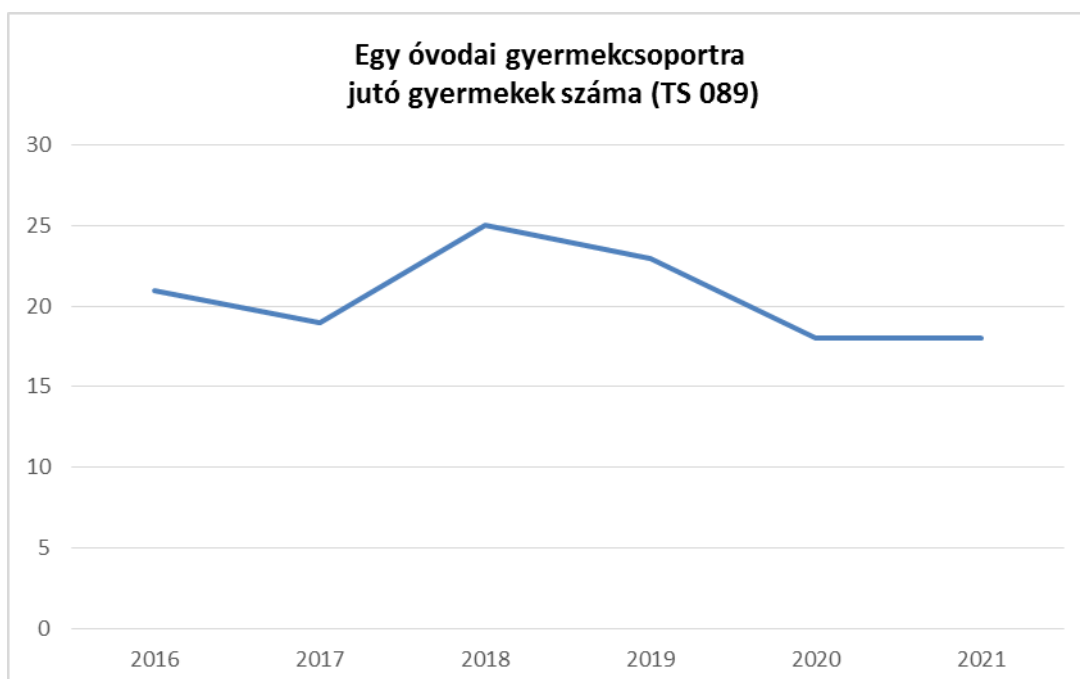
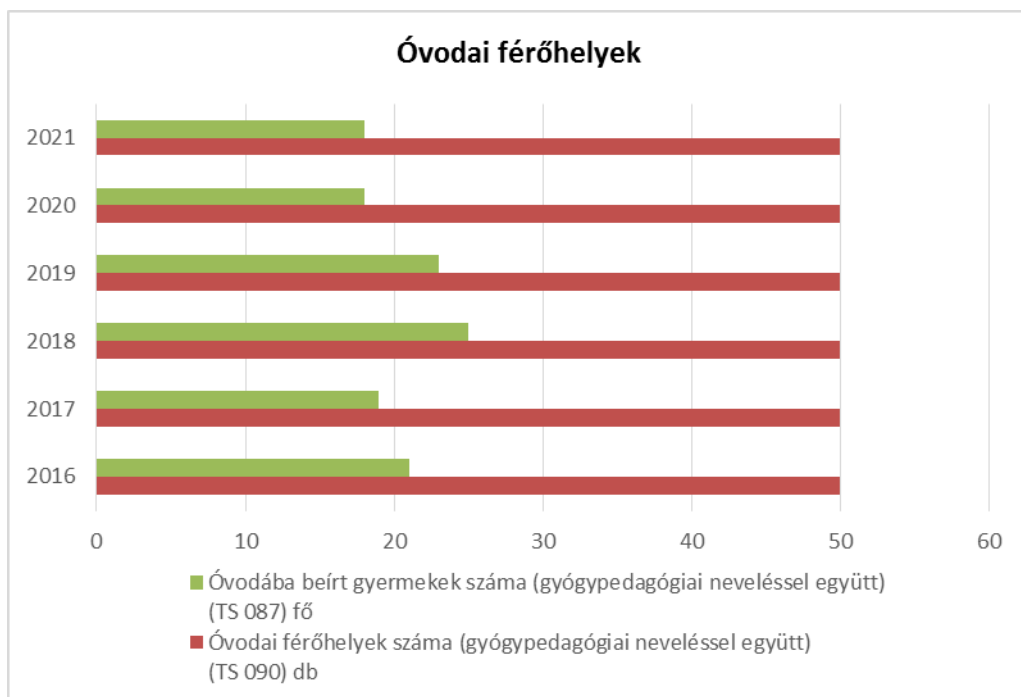
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	16
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	30	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	1	
Kisegítő személyzet	0	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Év	3-6 éves korú gyermek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	19	1	50	1	21	0	0	21
2017	19	1	50	1	19	0	0	19
2018	20	1	50	1	25	0	0	25
2019	25	1	50	1	23	0	0	23
2020	27	1	50	1	18	0	0	18
2021	28	1	50	1	18	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

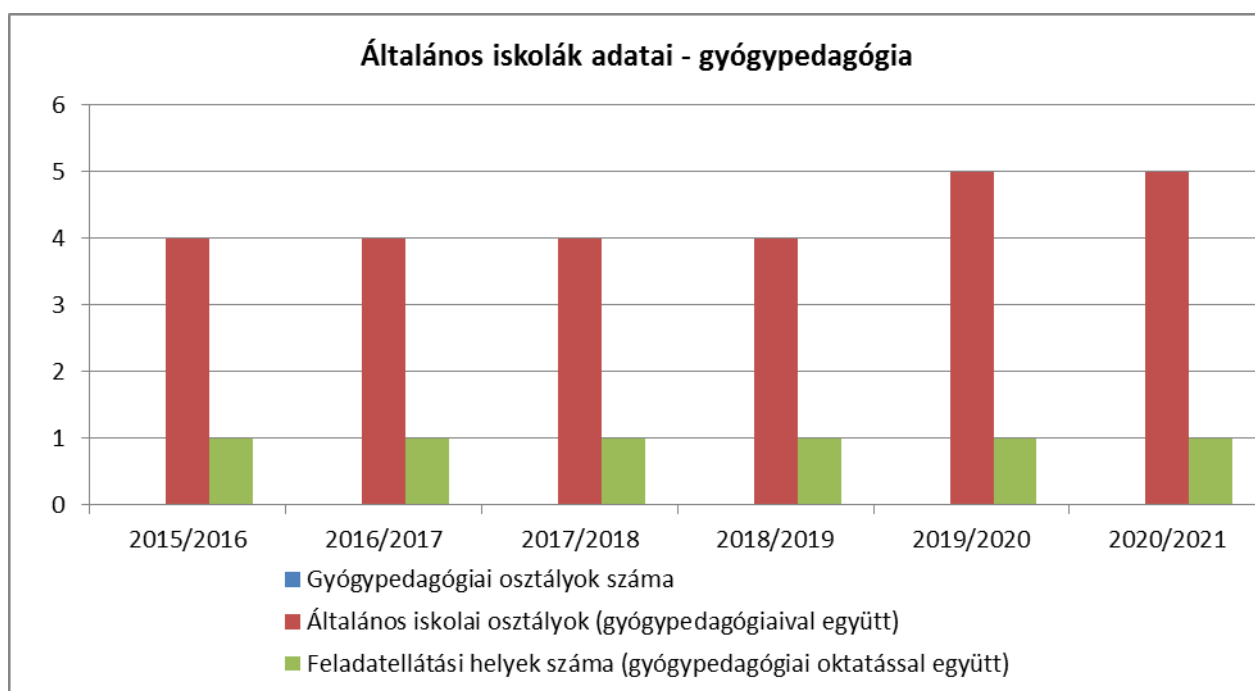

Helyhiány miatt nem utasítottak el gyermeket az óvodai felvételtől. Az 50 férőhely kielégíti az újtikosi igényeket.

Mindkét táblázat igazolja, hogy Újtikoson az óvodai férőhelyek száma biztosítja, hogy minden 3-6 éves korban lévő gyermek igénybe vehesse az óvodai ellátást. A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Az óvodában nincs gyógypedagógiai csoport.

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2015/2016	0	4	1	19	55,26%
2016/2017	0	4	1	22	63,64%
2017/2018	0	4	1	22	69,77%
2018/2019	0	4	1	20	70,00%
2019/2020	0	5	1	20	70,00%
2020/2021	0	5	1	19	77,32%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő

2015/2016	0
2016/2017	0
2017/2018	0
2018/2019	0
2019/2020	0
2020/2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskoláskorú gyermekek közül az 1-4. évfolyam az Újtikos-Tiszagyulaháza Általános Iskola újtikosi székhelyintézményében, az 5-8. évfolyam a Tiszagyulaházi tagintézményben tanul.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes megkülönböztetés, intézmények közötti és egyes intézményen belüli szegregáció nincs.

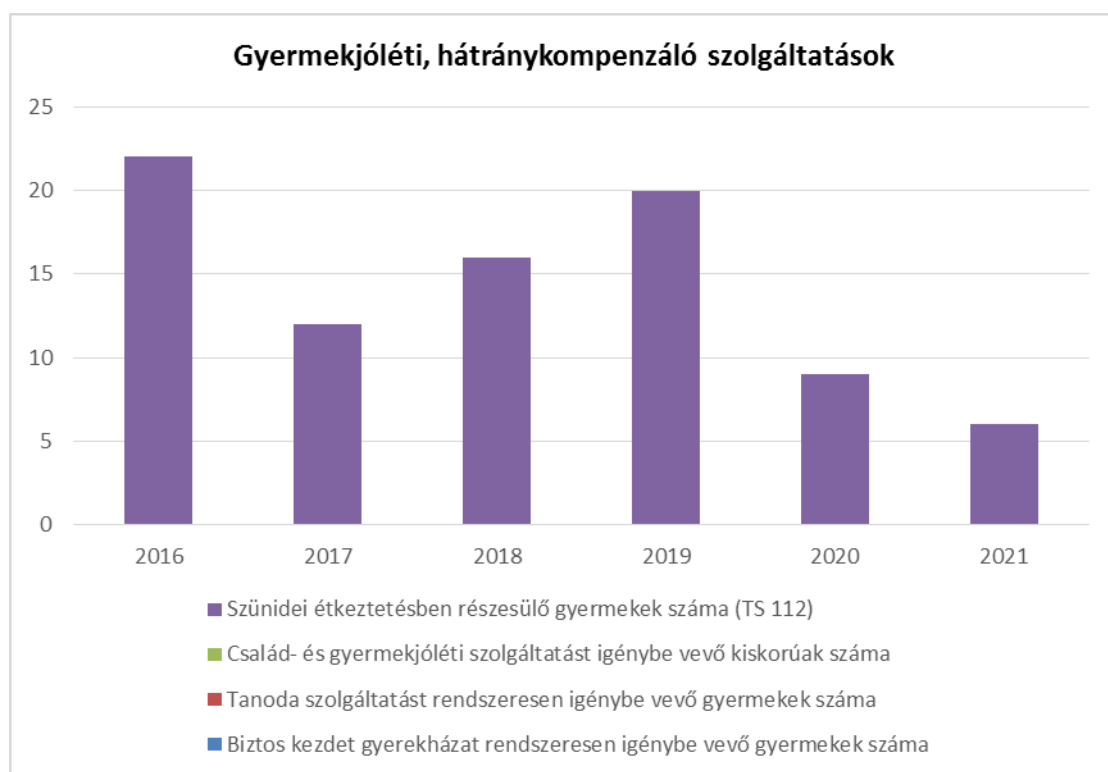
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Egy általános iskola látja el a feladatot. Az országos mérési eredmények alapján az azonos lakosságszámú településekhez viszonyítva jó az eredmény

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	0	22
2017	0	0	0	12
2018	0	0	0	16
2019	0	0	0	20
2020	0	0	0	9
2021	0	0	0	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A szegénysorban élő, szociálisan rászoruló fiatalok esetében, akik felsőoktatásban tanulnak, az Önkormányzat a Bursa Hungarica által biztosított lehetőségekhez anyagilag hozzájárul. Így a főiskolás, illetve egyetemista fiatalok támogatást kapnak tanulmányaikhoz.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségtudatos életvitel és a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	egészséges életmódra nevelés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

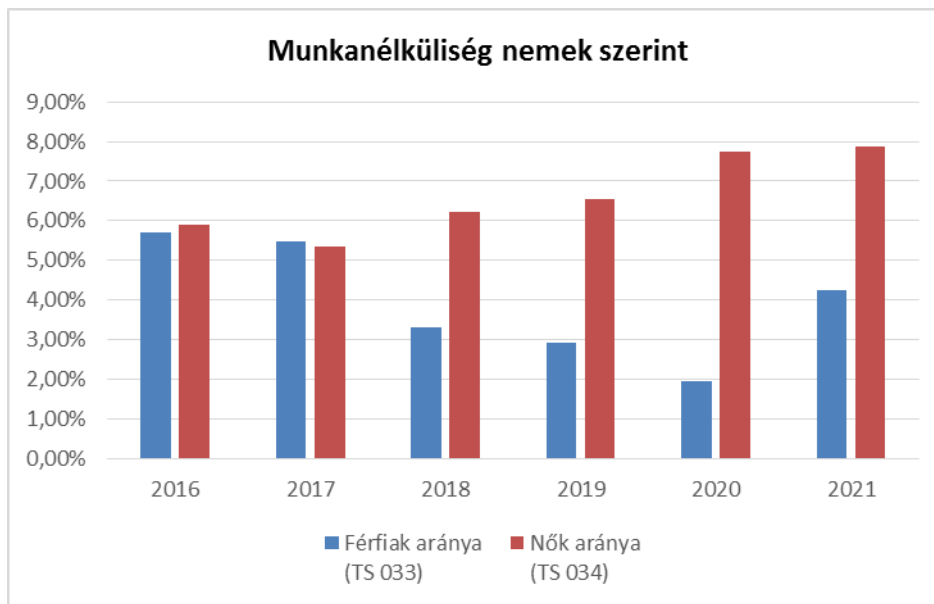
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

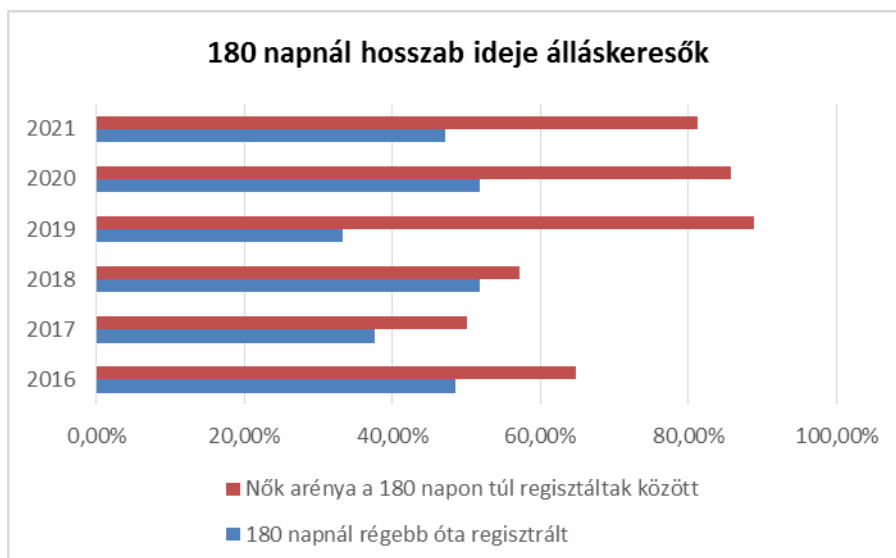
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	5,70%	5,90%	5,80%
2017	5,47%	5,34%	5,41%
2018	3,30%	6,23%	4,77%
2019	2,93%	6,55%	4,74%
2020	1,94%	7,75%	4,85%
2021	4,23%	7,87%	6,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

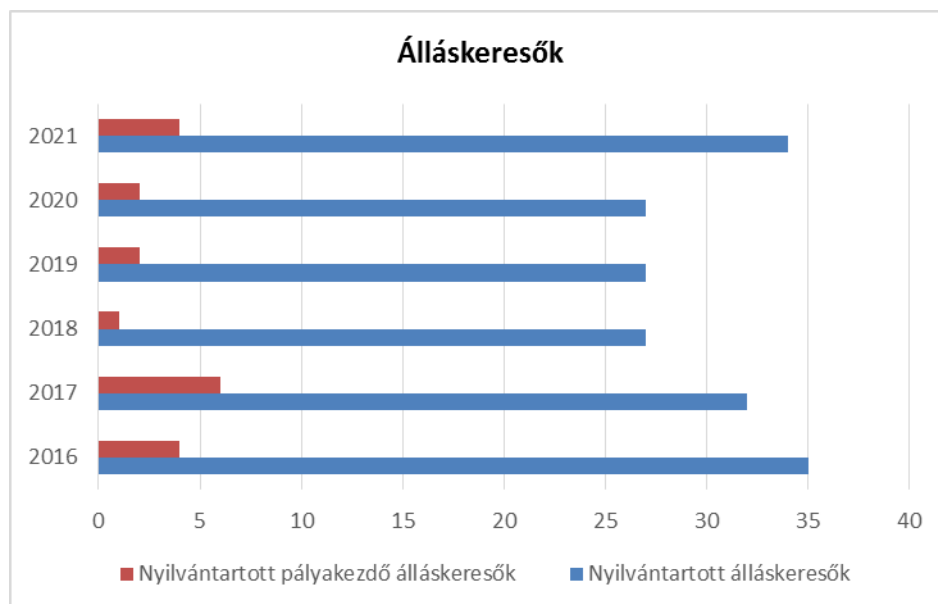
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2016	48,57%	64,71%
2017	37,50%	50,00%
2018	51,85%	57,14%
2019	33,33%	88,89%
2020	51,85%	85,71%
2021	47,06%	81,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	35	4
2017	32	6
2018	27	1
2019	27	2
2020	27	2
2021	34	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok alapján megállapítható, hogy a nők körében magasabb a munkanélküliség.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Foglalkoztatási Osztály szervezésében valósulnak meg a nők számára a képzési programok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A közmunkaprogramunk olyan nőket is foglalkoztat akik írni és olvasni sem tudnak.

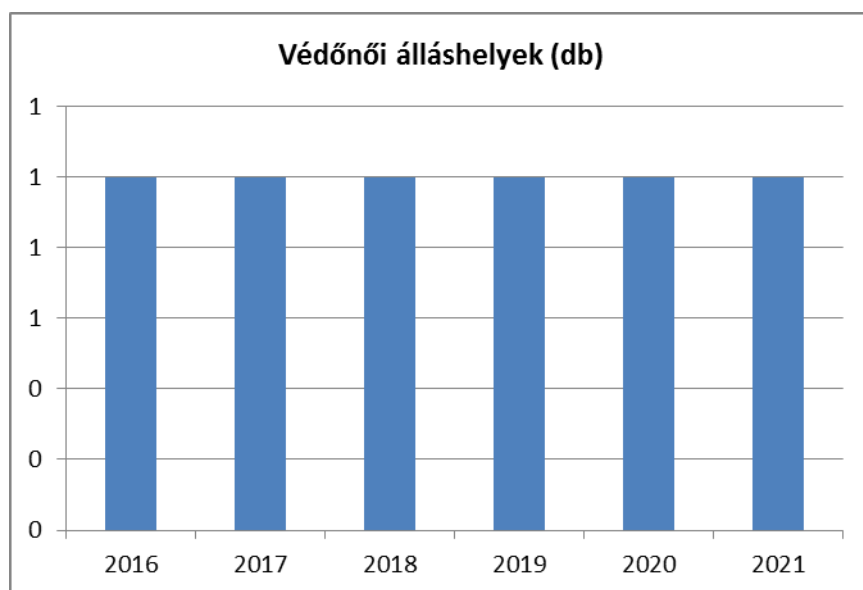
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

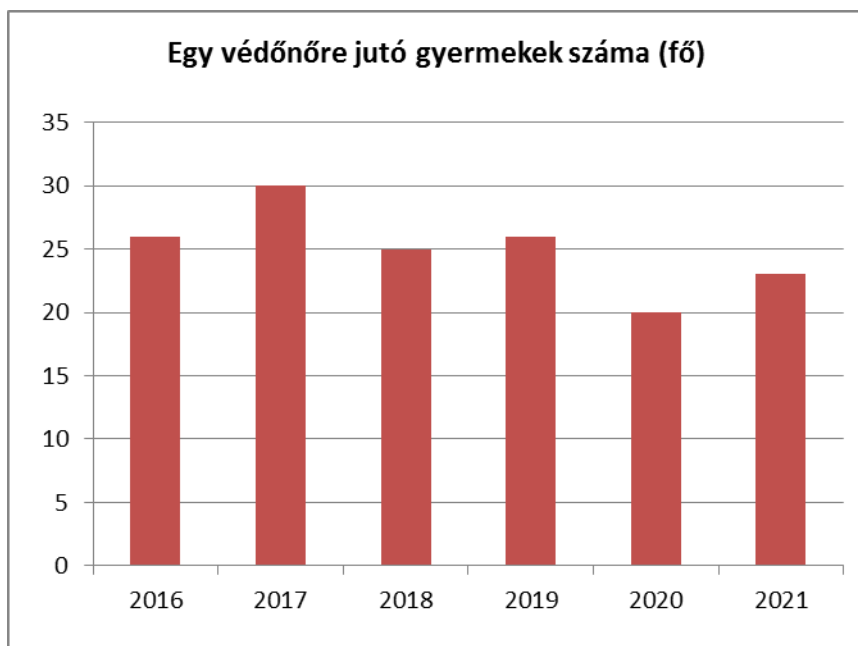
Az önkormányzatnak nem állnak adatok a rendelkezésre.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	26	26
2017	1	30	30
2018	1	25	25
2019	1	26	26
2020	1	20	20
2021	1	23	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen bölcsőde, családi napközi nem található. Az Újtikosi Lurkó-Kuckó Óvodában minden gyermek számára biztosított az óvodai ellátás, az egy csoport férőhelyeinek száma több, mint 100%-ban kihasznált. Az óvoda és az Újtikosi Általános Iskola 16.00 óráig vannak nyitva. Az önkormányzat intézményeiben biztosítja a rugalmas munkaidőt, családbarát munkahelyi környezetet tart fenn.

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, ezzel látja el a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A védőnő felkészíti a fogamzás optimális időzítésre, körülményeire a családokat. Segít az anyaságra való felkészülésben. Segít a család szülői szerepre való felkészítésben. Megszervezi a tanácsadásokat a családok részére. A védőnő figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését egészen az iskolás korig.

A táblázatból látható, hogy minden 0-3 év közötti gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, ezzel látja el a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

A védőnő felkészíti a fogamzás optimális időzítésre, körülményeire a családokat. Segít az anyaságra való felkészülésben. Segít a család szülői szerepre való felkészítésben. Megszervezi a tanácsadásokat a családok részére. A védőnő figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését egészen az iskolás korig.

A táblázatból látható, hogy minden 0-3 év közötti gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az önkormányzatnak tudomása nincs ilyen esetekről, amennyiben előfordul, az családon belül marad, és nem szerez róla tudomást a családsegítő, valamint a rendőrség.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona. Fel kell mérni, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokra milyen mértékben van igény. Tájékoztatni kell a lakosságot a településünkhöz legközelebbi anyaoththonról, családok átmeneti otthonáról, azok

elérhetőségéről, illetve kapacitásáról. A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja. Újtitkoshoz legközelebb a 16 km távolságra lévő Hajdúnánáson van lakásotthon.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületében 3 nő képviselő dolgozik. A Polgármesteri Hivatalban 3 női dolgozó van. A fogorvos is hölgy.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településünkön nem jellemző, hogy lenne nőket helyi szinten érintő probléma. Folyamatosan tartva a kapcsolatot a helyi civil, állami vagy egyházi szervezetekkel a felmerülő a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról kapott információk alapján fel kell térképezni, hogy milyen problémák kapnak figyelmet, és milyen a felszámolásukra irányuló kezdeményezések indulnak el.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adathiány a nők gazdaságban és esélyegyenlőségben betöltött szerepéről	Adatbázis létrehozása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

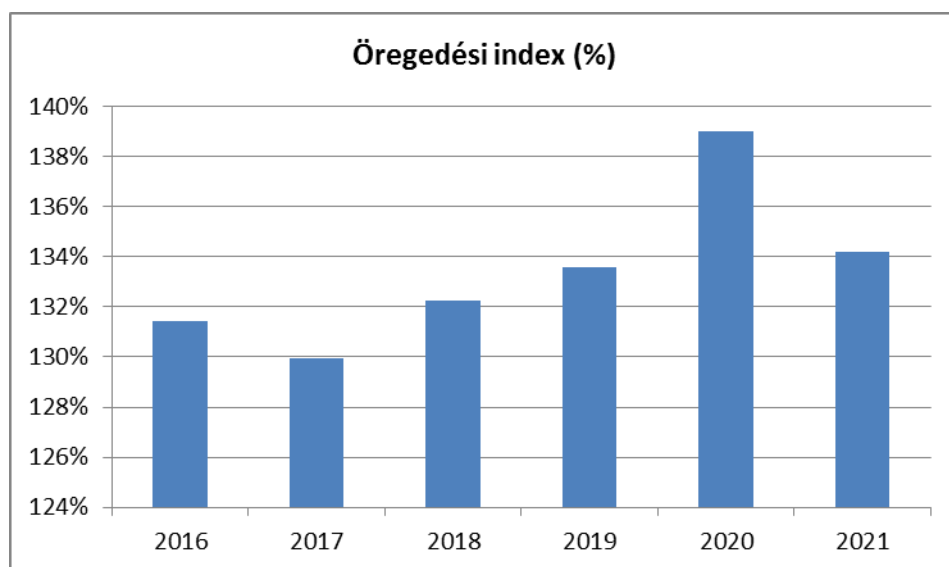
Az időskori demográfiai folyamat jellemzői:

- növekszik az idősök aránya országosan és fővárosban is,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

Az öregedési indexet vizsgálva megállapítható, hogy nem kedvező az index száz százalék feletti értéke, mely azt jelenti, hogy öregedő szerkezetű településről beszélünk. Az index jelentős romlása miatt a településen, hosszú távon az idősökkel kapcsolatos hátrányok lehetséges kiküszöbölésére törekedni kell.

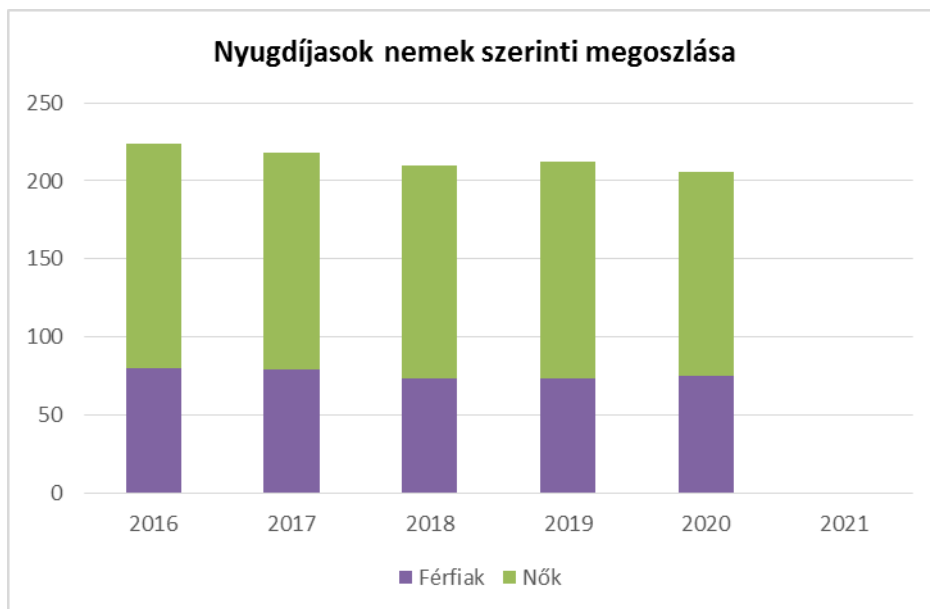
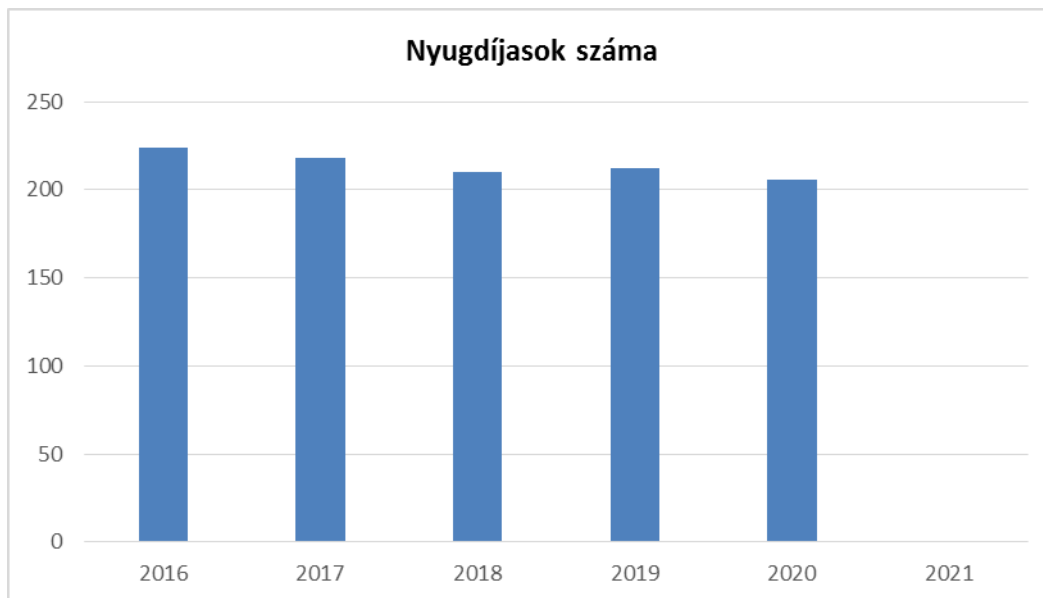
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	163	124	131,45%
2017	165	127	129,92%
2018	164	124	132,26%
2019	167	125	133,60%
2020	164	118	138,98%
2021	161	120	134,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

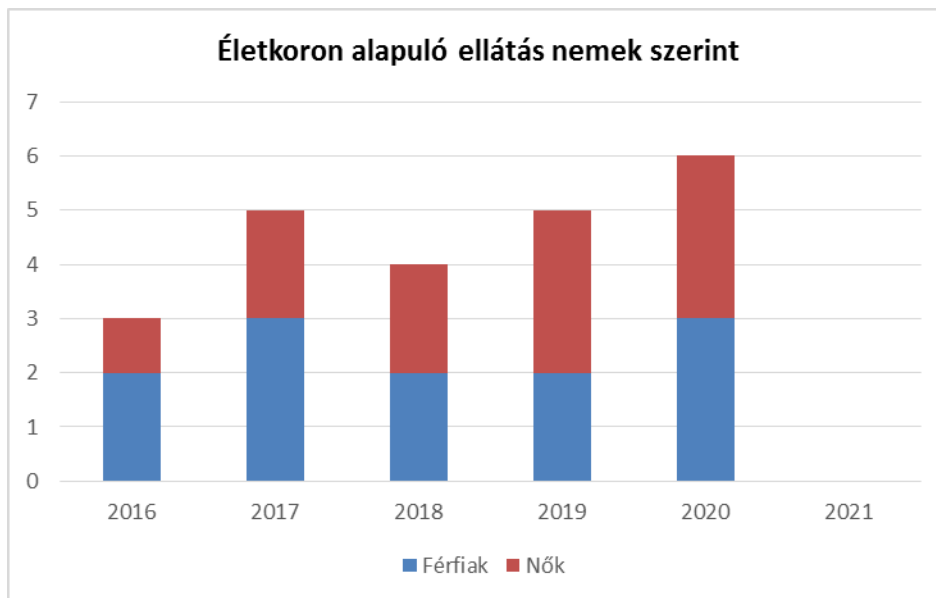
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	80	144	224
2017	79	139	218
2018	73	137	210
2019	73	139	212
2020	75	131	206
2021	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	1	64	112	0	10	0
2017	3	2	61	110	1	8	0
2018	2	2	56	108	0	7	0
2019	2	3	55	110	0	7	0
2020	3	3	56	105	0	6	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	35	32	27	27	27	34
41-45 év (TS 042)	Fő	6	5	4	6	4	2
	%	17,14%	15,63%	14,81%	22,22%	14,81%	5,88%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	0	1	2	0	1
	%	8,57%	0,00%	3,70%	7,41%	0,00%	2,94%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	2	2	0	4
	%	2,86%	3,13%	7,41%	7,41%	0,00%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	2	3	4	2	1
	%	17,14%	6,25%	11,11%	14,81%	7,41%	2,94%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	5	4	5	7	8
	%	2,86%	15,63%	14,81%	18,52%	25,93%	23,53%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák szívesen. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkaviszonyt, végeznének jövedelem kiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani. A nyugdíjas foglalkoztatás értelmezését a nyugdíjkorhatár felemelése jelentősen megváltoztatja.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen Tészta Klub működik. Többször szerveznek kirándulásokat, kulturális programokat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az önkormányzatnak nincs róla tudomása.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

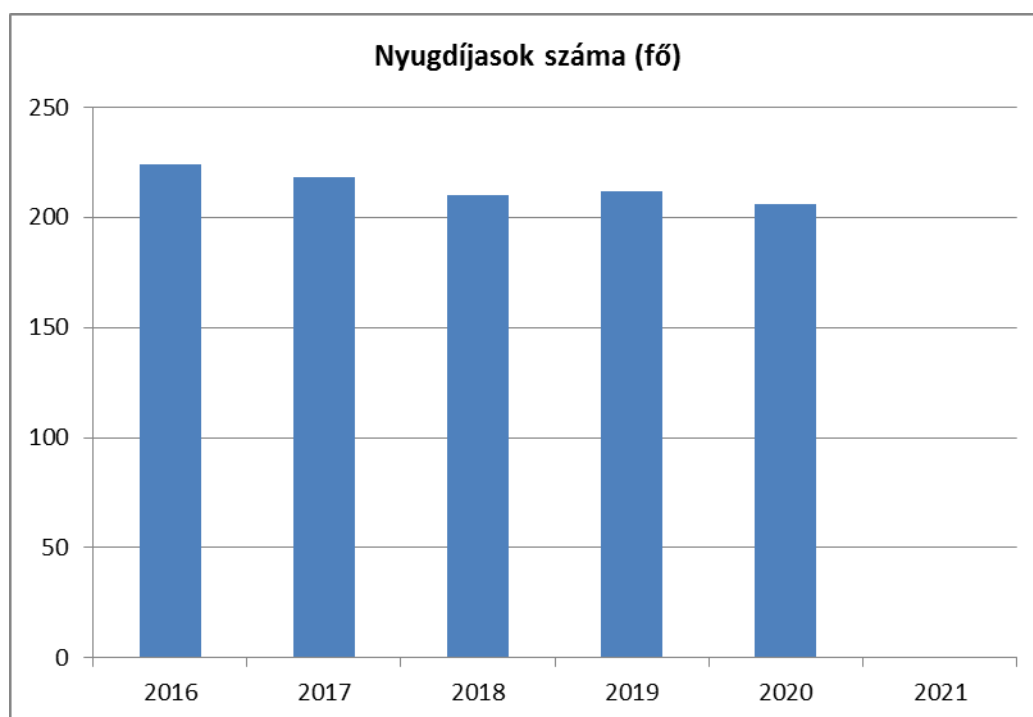
A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon (3%), Budapesten e mutató az országos értéknek több mint duplája (7%), de elmarad az EU-15-ök átlagától (8%). Az idősek foglalkoztatása a fővárosban a pénzügyi és kereskedelmi területen jelentős.

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák szívesen. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkaviszonyt, végeznének jövedelem kiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással,

gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani. A nyugdíjas foglalkoztatás értelmezését a nyugdíjkorhatár felemelése jelentősen megváltoztatja.

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	80	144	224
2017	79	139	218
2018	73	137	210
2019	73	139	212
2020	75	131	206
2021	n.a	n.a	n.a

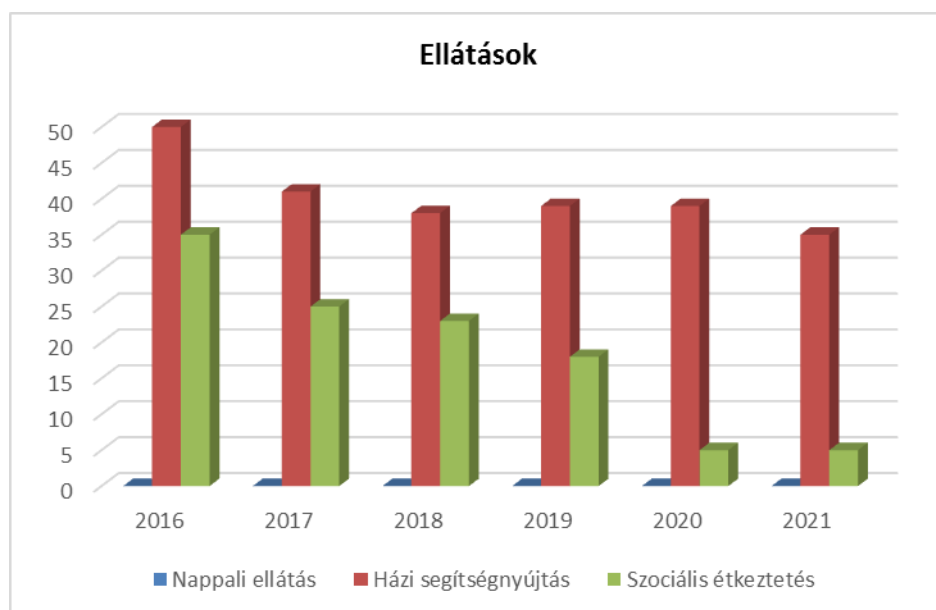
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időszerűk száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	163	0	50	35
2017	165	0	41	25
2018	164	0	38	23
2019	167	0	39	18
2020	164	0	39	5

2021	161	0	35	5
------	-----	---	----	---

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi alapellátást a helyi házi orvos látja el. Újtikos Községi Önkormányzat Házi Segítségnyújtó Szolgálat a házi segítségnyújtást látja el.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Mozi, színház, múzeum nem található a községünkben. Egy Református és egy Római Katolikus templomunk van. A Művelődési Házban heti rendszerességgel gyűlnek össze a Tésztaklub tagjai, akik valamennyien nyugdíjasok 20 fő.

c) idősök informatikai jártassága;

Egy részük jártas az informatikában. Sokan használnak közülük közösségi oldalakat.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti programokra lehetőséget ad a rendszeres megrendezésre kerülő rendezvényeink: gyereknap, sportnap, térszafesztivállal egybekötött falunap, az adventi vasárnapi programok, idősök napja.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Életvitelt segítő támogatás a házi segítségnyújtás keretén belül valósul meg az ellátott egészségi állapotától függően személyi gondoskodás és szociális segítség formájában. A személyi gondoskodás keretében többnyire ápolási feladatot, a szociális segítség keretében pedig igény szerint mosás, vasalás, ablaktisztítás, bevásárlás és gyógyszer kiírás, havonta egyszer vércukormérés, kéthetente vérnyomásmérés, esetenként csekk befizetés. Az ellátott létszám jelenleg 21-21 fő. Azok az időskorúak, akik szociális étkeztetést kérnek, részükre az ebédet házhoz szállítják.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egyedüllét	jelzőrendszer orvosok, rendőrség bevonásával
elszegényedés	családsegítő szolgálat által lehetőségek ismertetése
bűncselekményeknek fokozottan ki vannak téve	tájékoztatás, segítségnyújtás
informatikai ismeretek hiánya	számítógépes ismeretek elsajátítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet. Az új nemzetközi egyezmény közel 650 millió fogyatékossgal élő embert érint a világon. A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”. Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel

érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2001) adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember van, az aktív korú, megváltozott munkaképességű személyek számát pedig a NYUFIG 2007-es adatai alapján mintegy 700 ezer főre tehetjük. Az Európai Unióban a populáció 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellet, hogy az aktív korú célcsoport 80-85%-a akar és tudna is dolgozni, védett, vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között. A fogyatékos személyek körén belül:

- a testi fogyatékos és mozgássérült emberek aránya együttesen 43,6%

- a vak és gyengénlátó emberek aránya 14,4%.

- hallás-, beszédzavar-fogyatékoságban kb. 10%-uk szenved.

- Az egyéb fogyatékoságban szenvedők aránya 21,6%

(Forrás: 10/2006. (II. 16.) OGY határozat Az Új Fogyatékosügyi Programról)

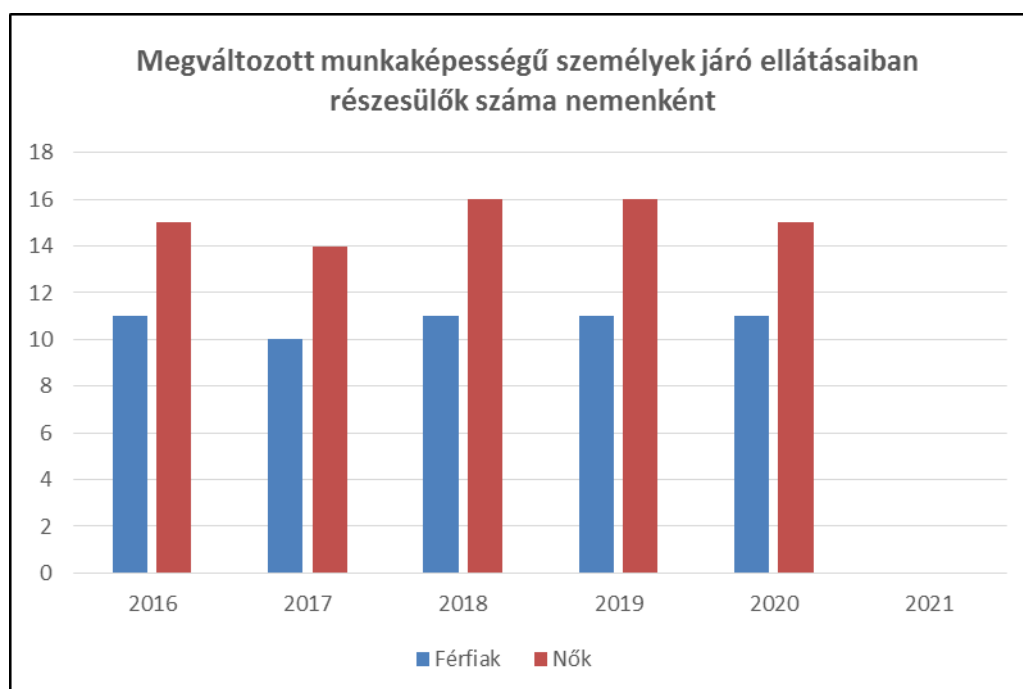
A fogyatékoságügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakpolitikai lépéseket. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékoságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több. Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő eséllyel hozzáférhetővé. Európa jóléti államai, ahogy hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét. Hatalmas anyagi forrásokat bevonva, természetbeni és anyagi juttatásokat igyekeznek biztosítani a rászorulóknak. Különböző hivatalokat, szakértői bizottságokat állítottak fel, támogatják a fogyatékosok által alapított szervezeteket. Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon. Mindezek ellenére a statisztikák csúnyán rácăfolnak az erőfeszítésekre. Ahelyett hogy a fogyatékkal élők felfelé mobilitását mutatnának, megrekednek, sőt lecsúsznak, elszakadnak és kirekesztődnek a társadalomból.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	11	15	26
2017	10	14	24
2018	11	16	27
2019	11	16	27
2020	11	15	26
2021	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak. A foglalkoztatásukat nehezítik a széleskörű fogyatékossgai típusok és fokozatok. A különböző fogyatékossgai típusok más-más lehetőségeket és igényeket generálnak mind a munkavállaló, mind a munkaadó részéről.

A településen a fogyatékkal élőkkel vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Újtikoson nincs mód védett foglalkoztatásra.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Újtikos Községi Önkormányzathoz információk szerint nem érkezett megkeresés olyan ügyben, amikor hátrányos megkülönböztetés érte volna a foglalkoztatás vagy egyéb más területen a fogyatékkal élő személyeket.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat figyelemmel kíséri. Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők eltérő típusú pénzübeli és természetbeni ellátásokban részesülnek, melyek többségét a Magyar Államkincstárnál igénylik a jogosultak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön egy háziorvosi vegyes körzet, egy fogorvos, egy gyógyszerár és egy védőnővel ellátott védőnői szolgálat látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg ellátás a Pétegisz Nonprofit Zrt. látja el a 9 km távolságra lévő Polgár településen. Több környékbeli település között Együttműködési megállapodás jött létre központi orvosi ügyelet fenntartásáról, mely a szomszédos településen, Polgáron működik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények közül az óvoda és az orvosi rendelő egy része akadálymentesített, az épületek teljes akadálymentesítése még nem valósult meg. A Művelődési Ház akadálymentesítve van. Az állami fenntartásban lévő iskola is csak részben akadálymentesített. A községben lévő kis kereskedelmek, Posta akadálymentesítése nem megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A Művelődési Ház, az Orvosi Rendelő, az Óvoda, az Iskola akadálymentesítése megtörtént. A sportpálya részben akadálymentes.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat épülete nem akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Akadálymentesítés ezek terén nem történt.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye a községben nincs.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzatnak erre vonatkozó adata nincs.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Részben akadálymentes az orvosi rendelő, az oktatási intézmények, a művelődési ház, valamint a sportpálya is. A közösségi programokon való részvétel minden szempontból biztosított.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közlekedésük szempontjából a járdák felújítása egy nagyon fontos feladat, pályázatok figyelésével és beadásával igyekszünk a későbbiekben megvalósítani.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat épülete nincs akadálymentesítve	Pályázat keretében a megvalósítás lehetősége
Közlekedés belterületi útjainkon	Belterületi útjaink javítása sikeres pályázat segítségével

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Folyás Község Önkormányzata, Görbeháza Község Önkormányzata, Polgár Város Önkormányzata, Tiszagyulaháza Község Önkormányzata, Újszentmargita Község Önkormányzata és Újtikos Község Önkormányzata 2005. január 01-el létrehozta a Polgári Kistérségi Többcélú Társulást, melynek székhelye Polgáron található. A társulás működési területe a kistérséget alkotó települési önkormányzatok közigazgatási területe.

A kistérséghez tartozó települési önkormányzatok – és együttműködési rendszere szervezeti keretének biztosítására;

Térségi közszolgáltatások biztosítására, szervezésére, összehangolására, fejlesztésére, az egyes települések önkormányzatainak teljesítőképességét meghaladó önkormányzati feladat- hatáskör, valamint a közszolgáltatási rendszer közös, ill. térségi rendszerének kialakítására, szervezésére, összehangolására, működtetésére, fejlesztésére;

A térség intézményrendszerének integrálására, feladatellátásának összehangolására, fejlesztésére;

A közigazgatási (államigazgatási) feladat – és hatáskörök ellátására;

A közösségi szolgáltatások térségi szinten történő kiegyenlített, magas színvonalú és minőségű ellátása érdekében hozták létre a települések a társulást.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Újtikoson számos civil szervezet tevékenykedik aktívan. Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata jó, ez megnyilvánul a közös rendezvényekben. Önkormányzatunk a községben lévő civil szervezetekkel szoros kapcsolatot ápol.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Polgári statisztikai Térségben lévő önkormányzatok együttműködése hosszú időre nyúlik vissza, a múltban és a jövőben is jellemző rá a kölcsönös előnyöket nyújtó együttműködési lehetőségek felkutatása és azok kihasználása.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Újtikos településen nemzetiségi önkormányzat nincs.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A faluban működő civil szervezetek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

"Újtikosi Pásztortűz" Egyesület

Az Egyesület 2009 tavaszán alakult egy már korábban létező baráti társaságból. Célja a település környéke közösségi életének fellendítése, a hagyományörzés, az egészséges életmód elősegítése, a sport népszerűsítése, kulturális programok szervezése, társadalmi és közéleti tevékenységek kiszélesítése, vallási hagyományok ápolása.

Borockás Néptánc Egyesület

Borockás Néptánc Együttes 24 évvel ezelőtt Újtikoson jött létre helyi gyermekek és fiatalok együttműködésével. A fiatalok célja a magyar néptánc hagyományok értékének megőrzése, megtanulása, bemutatása, utánpótlás nevelése.

Újtikosért Alapítvány

Az Alapítvány szintén tevékenyen részt vesz a falu közösségi életében. A kulturális programok megszervezésében aktívan szerepet vállal.

Polgárórség

A Polgárórség biztosítja a falu közbiztonságát. Jelenleg 32 tagja van a helyi szervezetnek, mely sokszor kevésnek bizonyul. A Polgárőrök minden tőlük telhetőt megtesznek azért, hogy az Újtikos lakosoknak nyugodalmas éjszakát biztosítsanak.

Vöröskereszt helyi szervezete

Véradások szervezése, egészségügyi előadások szervezése, azokban közreműködés.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően együtt hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

A helybéli vállalkozók támogatják a gyermekek részére megrendezett Gyermeknapot, a településünkön megszervezett közösségi programokat valamint segélyakciókat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. A Program átfogó képet ad a faluban élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, Újtikos Község honlapján (www.ujtikos.hu) került közzétételre, valamint az önkormányzat hirdetőtábláján kerül kifüggesztésre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A település honlapján az anyag előrehaladásáról folyamatosan tájékoztatást adunk és észrevételi lehetőséget biztosítunk. Elfogadása előtt a helyi honlapon és újságban hirdetjük meg.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Újtikos Község honlapján elérhetővé tesszük a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára. A monitoring a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és Újtikos Község Önkormányzat munkatársai bevonásával történik

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság Munkanélküliek száma magas	Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése
Gyermekek	Újtikoson kevés a lehetősége a gyerekeknek a szabadidő eltöltésére, ezáltal a szülőknek probléma a hosszú szünetekben, hogy mivel foglalják el a gyermekeiket, milyen hasznos és nem drága elfoglaltságot találjanak ezekben az időszakokban.	Igény felmérés, a programokhoz a tárgyi és humán feltételek biztosítása, táborozásra, egyéb programra pályázati lehetőség feltárása, szinten tartás, nyári táborok szervezése
Idősek	Idősek munkaerő-piaci helyzetéről nem rendelkezünk adatokkal	Adatbázis létrehozása
Nők	A szülés után dolgozni akaró nők elhelyezkedése problémás, ha nincs a családban nagyszülő	Tájékoztatás a jogszabályi feltételekről és képzési lehetőségekről, célcsoport felmérés, bölcsődébe történő gyermekelhelyezés
Fogyatékkal élők	Az önkormányzat illetve intézményei nincsenek akadály mentesítve, A fogyatékkal élő személyekről, sajátos problémáiról Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal	Az önkormányzat épületének valamint intézményeinek akadálymentesítése, Adatbázis létrehozása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mély szegénységben	Tanulás elősegítése Újtikos településen a felnőttek részére Újtikos településen a munkanélküliség	Foglalkoztatási Osztály, Újtikos Általános Iskola, Újtikos Községi Önkormányzat Felelős: polgármester

élők	csökkentése	
Gyermekek	Szabadidő hasznos eltöltése, gyermekprogramok szervezése	Óvoda, Általános Iskola, Védőnő, Művelődési Ház, Civil szervezetk, Újtikos Községi Önkormányzat Felelős: polgármester
Idősek	Az idősek munkaerő-piaci helyzetéről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása	Célcsoport, Újtikos Községi Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály Felelős: polgármester
Nők	A nők gazdasági szerepének és esélyegyenlőségének a felmérése	Célcsoport, Újtikos Községi Önkormányzat, Védőnő Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Az önkormányzat épületének valamint intézményeinek akadálymentesítése, A fogyatékkal élő személyekről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása	Célcsoport, Újtikos Községi Önkormányzat Felelős: polgármester

Jövőképünk:

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi, egészségügyi, szociális téren is a helyi közösségi életbe beilleszkedve, a közösségi normákat betartva képesek élni.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, sportolását, egészségét, fejlesztését.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a megbecsülést a családon belül és a munkahelyeken.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, egészségi állapotára, ellátására.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életére, munkába állásuk segítésére, a programokon való akadálymentes elősegítésére, egészségi állapotukra.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1/a. A mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Tanulás elősegítése Újtikos településen a felnőttek részére
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolázottság
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	1. Foglalkoztatási Osztállyal kapcsolattartás 2. Tájékoztatás, szórólapok biztosítása 3. Képzések megszervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés a lehetséges oktatásról, célcsoportról a Foglalkoztatási Osztályon keresztül 2. Adatbázis elkészítése az érintettekről, képzésekről és célcsoport tájékoztatása a lehetséges tanfolyamokról 3. Közvetítés, koordinálás
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Célcsoport megismeri a képzéseket, szórólapok biztosítása, visszajelzés kéréssel K: Képzésben való aktív részvétel H: Képzettségek megszerzéséről nyilvántartás vezetése, visszacsatolás kérése a lehetséges elhelyezkedésekről
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A lehetséges képzések nyomon követése, felderítése és a Foglalkoztatási Osztállyal szoros kapcsolattartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

1/b. A mélyszegénységben élők és romák esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Újtikos településen a munkanélküliség csökkentése
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliek száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	1. Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás 2. Célcsoportok tájékoztatása 3. A meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Startmunka programok nyomon követése 2. Pályázati anyagok elkészítése, beadása 3. Az elnyert pályázatok, startmunkák megkezdése
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Foglalkoztatási Osztály által küldött pályázatok nyilvántartása A célcsoportok megismertetése a lehetséges pályázatokkal, szórólapokkal, kifüggesztéssel, szóbeszéd útján, az érdekképviselői szervezetek tájékoztatása e-mail útján Elnyert pályázatok megvalósítása, ezáltal javul a foglalkoztatottság
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A lehetséges képzések nyomon követése, felderítése és a Foglalkoztatási Osztállyal szoros kapcsolattartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. A gyermekek esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Szabadidő hasznos eltöltése, gyermekprogramok szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Újtikoson kevés a lehetősége a gyermekeknek a szabadidő eltöltésére, ezáltal a szülőknek probléma a hosszú szünetekben, hogy mivel foglalják el gyermekeiket, milyen hasznos és nem drága elfoglaltságot találjanak ezekben az időszakokban.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Igényfelmérés A programokhoz a tárgyi és humán feltételek biztosítása, táborozásra, egyéb programra pályázati lehetőség feltárása Szinten tartás, nyári táborok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az iskola, óvoda és védőnő segítségével a szülőkkel való kapcsolatfelvétel 2. Tájékoztatás a lehetőségekről 3. Megfelelő helyek kialakítása a foglalkozásokhoz 4. Gyermektáborok működtetése különböző civil szervezetek által és pályázatok figyelése 5. Részvétel ingyenes
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyermekek kulturált, hasznos elfoglaltságot találnak a szabadidő eltöltésére
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, technikai, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos pályázatfigyelés és programszervezés
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

3. A nők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	A nők gazdasági szerepének és esélyegyenlőségének a felmérése, Otthon vagy munkahely
B	Feltárt probléma megnevezése	A szülés után dolgozni akaró nők elhelyezkedése problémás, ha nincs a családban nagyszülő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Célcsoport felmérése Tájékoztatás a jogszabályi feltételekről, képzési lehetőségekről Bölcsődébe történő gyermekelhelyezés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Tájékoztatás a bölcsődei gyermekelhelyezés előnyeiről 3. Folyamatos kapcsolattartás
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A gyermekek 8 hónapos korától munkába állhatnak az anyák Hátrányos megkülönböztetés csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos kapcsolattartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

4. Az idők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Az idők munkaerő-piaci helyzetéről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása
B	Feltárt probléma megnevezése	Idők munkaerő-piaci helyzetéről nem rendelkezünk adatokkal (foglalkoztatottság, hátrányos megkülönböztetés)
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Adatgyűjtés K: Adatok feldolgozása, elemzése H: Adatbázis létrehozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Kérdőív elkészítése 2. A kérdőívek célcsoporthoz való eljuttatása, begyűjtése, feldolgozása 3. A következtetések levonása, adatállomány létrehozása, folyamatos nyomon követés
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: A kérdőívek kitöltése a célcsoport által, sikeres begyűjtése, feldolgozása K: A kérdőívek kiértékelése, adatbázis elkészítése H: Az elkészült adatbázis folyamatos nyomon követése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Évente felmérés elvégzése A kapcsolódó intézményekkel a folyamatos kommunikáció fenntartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

5/a. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	A fogyatékkal élő személyekről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élő személyekről, sajátos problémáiról Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	R: Adatgyűjtés K: Adatok feldolgozása H: Adatbázis létrehozása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A kérdőív elkészítése 2. A kérdőívek célcsoporthoz való eljuttatása, begyűjtése, feldolgozása 3. A következtetések levonása, adatállomány létrehozása, folyamatos nyomon követés
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: A kérdőívek kitöltése célcsoport által, sikeres begyűjtése, feldolgozása K: A kérdőívek kiértékelése, adatbázis elkészítése H: Az elkészült adatbázis folyamatos nyomon követése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Évente felmérés elvégzése. A kapcsolódó intézményekkel a folyamatos kommunikáció fenntartása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

5/b. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	Intézkedés címe:	Az önkormányzat épületének valamint intézményeinek akadálymentesítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzat épülete valamint intézményei nincsenek akadálymentesítve
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	1. Feltérképezni az akadálymentesítésre szoruló intézményeket 2. Az akadálymentesítéshez szükséges anyagi és dologi eszközök beszerzése 3. Az akadálymentesítés megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az akadálymentesítésre szoruló intézmények listájának elkészítése, lehetséges terv elkészítése 2. Helyi vállalkozók felkérése a feladat elvégzésére, az anyagi javak megvásárlása 3. A rámpák elkészítése az intézményeknél
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	R: Elkészül a felmérés K:Elkészül az akadálymentesítés terve H: Az akadálymentesítés megvalósul, elkészülnek a rámpák
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A rámpák karbantartása. A fogyatékkal élő személyek közlekedését elősegítő, speciális szolgáltatások megvalósítása és karbantartása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tanulás elősegítése Újtkos településen a felnőttek részére	Alacsony iskolázottság	1. Foglalkoztatási Osztállyal kapcsolattartás 2. Tájékoztatás, szórólapok biztosítása 3. Képzések megszervezése	Nem releváns	Nem releváns	1. Adatgyűjtés lehetséges oktatásról, célcsoportról a Foglalkoztatási Osztályon keresztül 2. Adatbázis elkészítése az érintettekről, képzésekről és célcsoport tájékoztatása a lehetséges tanfolyamokról 3. Közvetítés, koordinálás	polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	R: Célcsoport megismeri képzéseket, szórólapok biztosítása, visszajelzés kéréssel K: Képzéseken való aktív részvétel, jelenléti ív biztosításával H: Képzettségek megszerzéséről nyilvántartás vezetése, visszacsatolás kérése a lehetséges elhelyezkedésekről	Pénzügyi forrás, humán forrás	A lehetséges képzések nyomon követése, felderítése és a Foglalkoztatási Osztállyal szoros kapcsolattartás.	Nem releváns
2	Újtkos településen a munkanélküliség csökkentése	Munkanélküliség száma magas	1. Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás 2. Célcsoportok tájékoztatása 3. A meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése	Nem releváns	Nem releváns	1. Startmunka programok nyomon követése 2. Pályázati anyagok elkészítése, beadása 3. Az elnyert pályázatok, startmunkák megkezdése	polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	1. Foglalkoztatási Osztály által küldött pályázatok nyilvántartása A célcsoportok megismertetése a lehetséges pályázatokkal, szórólapokkal, kifüggesztéssel, szóbeszéd útján, az érdek képviselői szervezetek tájékoztatása e-mail útján Elnyert pályázatok	Pénzügyi forrás, humán forrás	A felmerülő pályázatok folyamatos nyomon követése, és megpályázása. Szoros kapcsolattartás a Foglalkoztatási Osztállyal.	Nem releváns

									megvalósítása, ezáltal javul a foglalkoztatottság			
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidő hasznos eltöltése, gyermekprogramok szervezése	Újtitkoson kevés a lehetősége a gyermekeknek szabadidő eltöltésére, ezáltal a szülőknek probléma a hosszú szünetekben, hogy mivel foglalják el gyermekeiket, milyen hasznos és nem drága elfoglaltságot találjanak ezekben az időszakokban.	Igény felmérés a programokhoz a tárgyi és humán feltételek biztosítása, táborozásra, egyéb programra pályázati lehetőség feltárása Szinten tartás, nyári táborok szervezése	Költségvetési rendelet	Nem releváns	1. Az iskola, óvoda és védőnő segítségével a szülőkkel való kapcsolatfelvétel 2. Tájékoztatás a lehetőségekről 3. Megfelelő helyek kialakítása a foglalkozásokhoz 4. Gyermektáborok működtetése különböző civil szervezetek által és pályázatok figyelése. 5. Részvétel ingyenes	Polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	A gyermekek kulturált, hasznos elfoglaltságot találnak a szabadidő eltöltésére	Humán, technikai, pénzügyi	Folyamatos pályázatfigyelés és program szervezés	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	A nők gazdasági szerepének és esélyegyenlőségének felmérése, Otthon vagy munkahely	A szülés után dolgozni akaró nők elhelyezkedése problémás, ha nincs a családban nagyszülő	Célcsoport felmérése Tájékoztatás jogszabályi lehetőségekről Bölcsődébe történő gyermekelhelyezés	Költségvetési koncepció	Nem releváns	1. Adatgyűjtés 2. Tájékoztatás a bölcsődei gyermekelhelyezés előnyeiről 3. Folyamatos kapcsolattartás	Polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	A gyermekek 8 hónapos korától munkába állhatnak az anyák Hátrányos megkülönböztetés csökkenése	Pénzügyi forrás	Folyamatos kapcsolattartás	Nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Az idők munkaerőpiaci helyzetéről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása	Idősek munkaerőpiaci helyzetéről nem rendelkezünk adatokkal (foglalkoztatottság, hátrányos megkülönböztetés)	R: Adatgyűjtés K: Adatok feldolgozása, elemzése H: Adatbázis létrehozása	Nem releváns	Nem releváns	1. Kérdőív elkészítése 2. A kérdőívek célcsoporthoz való eljuttatása, begyűjtése, feldolgozása 3. A következtetések levonása, adatállomány létrehozása, folyamatos nyomon követés	polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	R: A kérdőívek kitöltése a célcsoport által, sikeres begyűjtése, feldolgozása K: A kérdőívek kiértékelése, adatbázis elkészítése H: Az elkészült adatbázis folyamatos nyomon követése	Pénzügyi forrás, humán forrás	Évente felmérés elvégzése. A kapcsolódó intézményekkel a folyamatos kommunikáció fenntartása.	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élő személyekről felmérés elvégzése, adatbázis létrehozása	A fogyatékkal élő személyekről, sajátos problémáiról Önkormányzatunk nem rendelkezik	R: Adatgyűjtés K: Adatok feldolgozása, elemzése H: Adatbázis létrehozása	Nem releváns	Nem releváns	1. Kérdőív elkészítése 2. A kérdőívek célcsoporthoz való eljuttatása, begyűjtése,	polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	R: A kérdőívek kitöltése a célcsoport által, sikeres begyűjtése, feldolgozása K: A kérdőívek	Pénzügyi forrás, humán forrás	Évente felmérés elvégzése. A kapcsolódó intézményekkel a folyamatos kommunikáció	Nem releváns

		adatokkal				feldolgozása 3. A következtetések levonása, adatállomány létrehozása, folyamatos nyomon követés			kiértékelése, adatbázis elkészítése H: Az elkészült adatbázis folyamatos nyomon követése.		fenntartása.	
2	Az önkormányzat épületének valamint intézményeinek akadálymentesítése	Az önkormányzat épülete valamint intézményei nincsenek akadálymentesítve	1. Feltérképezni az akadálymentesítésre szoruló intézményeket 2. Az akadálymentesítéshez szükséges anyagi és dologi eszközök beszerzése 3. Az akadálymentesítés megvalósítása	Nem releváns	Nem releváns	1. Az akadálymentesítésre szoruló intézmények listájának elkészítése, lehetséges terv elkészítése 2. Helyi vállalkozó felkérése a feladat elvégzésre, az anyagi javak megvásárlása 3. A rampák elkészítése az intézményeknél	Az polgármester	2024. 12. 31. (kedd) Elvégezve	R: Elkészül a felmérés K: Elkészül az akadálymentesítés terve H: Az akadálymentesítés megvalósul, elkészülnek a rampák	Pénzügyi forrás, humán forrás	A rampák karbantartása. A fogyatékossgal élő személyek közlekedését elősegítő, speciális szolgáltatások megvalósítása és karbantartása.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

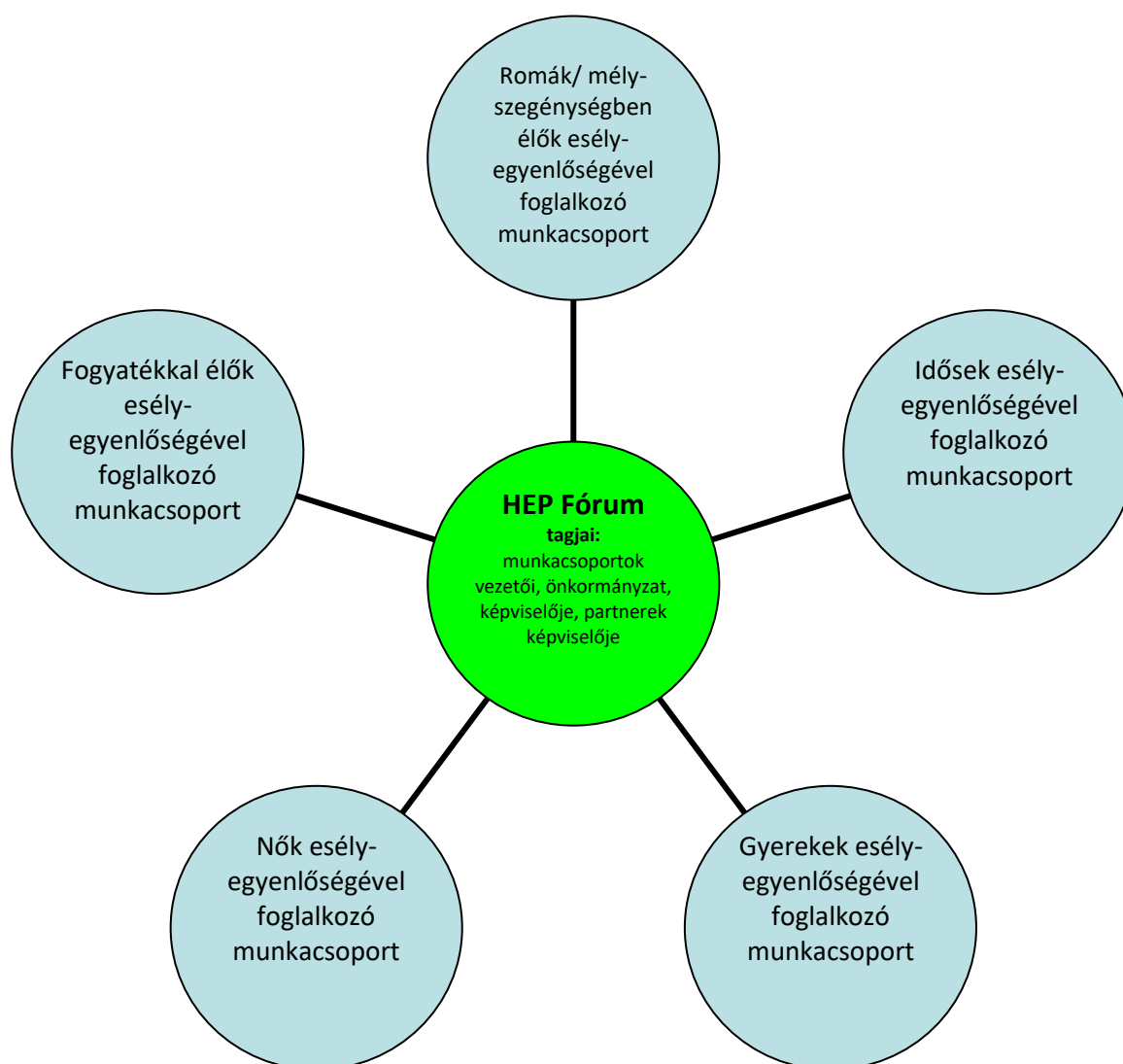
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Újtikos község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Újtikos község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA